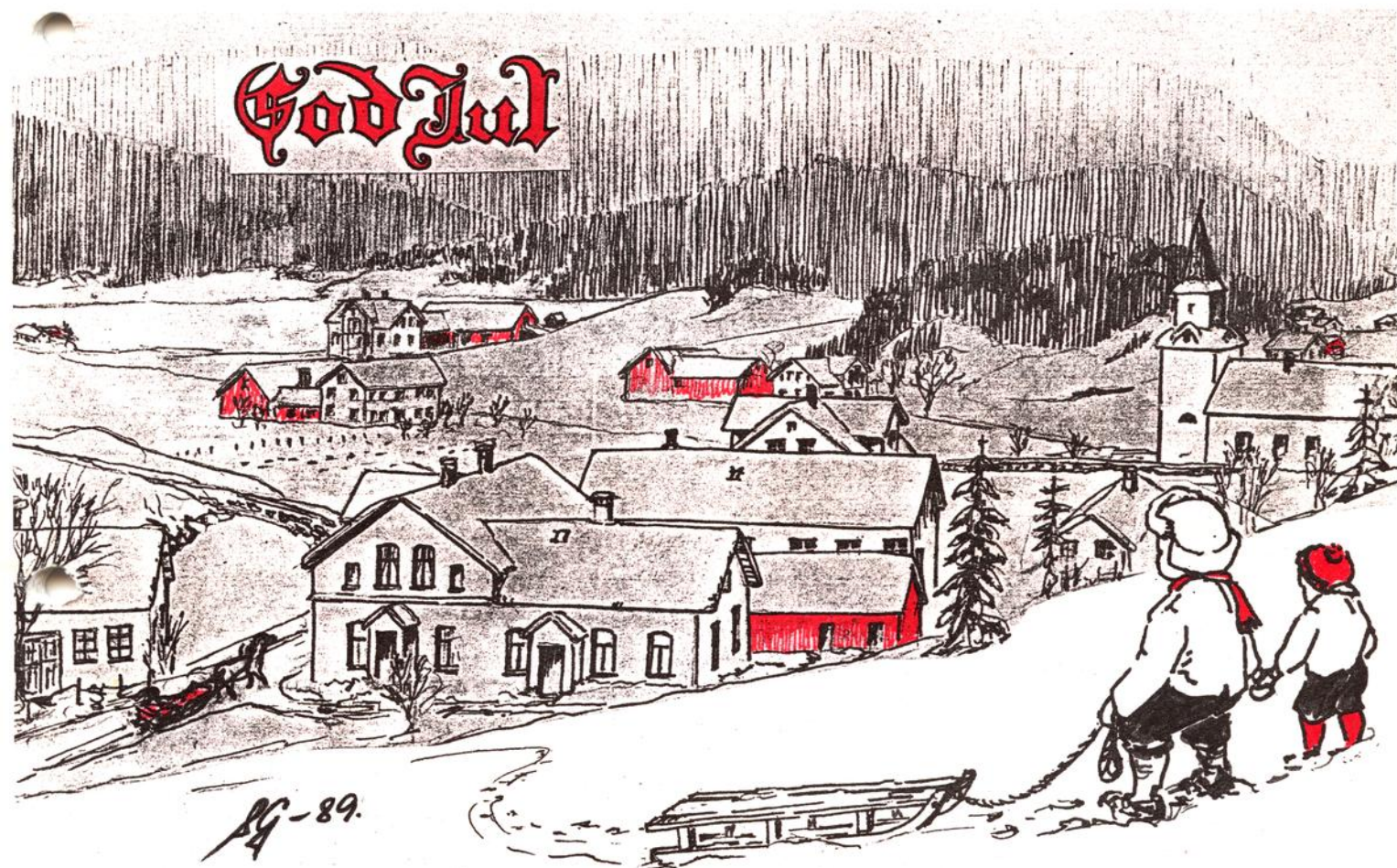

HUNSFOS POSTEN

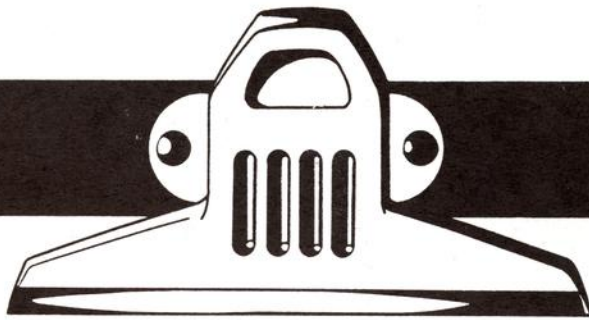

Organ for Hunsfos Fabrikker og Norsk Wallboard A/S

God Jul

Fra gamle Vennesla.

Frist for stoff til neste nr. er 1.2.90

HUNSFOSPOSTEN
utgitt av
Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Funksjonærforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

REDAKTØR:
Reidar Liane
Tlf.: 56713, arb.: 333.

REDAKSJONSMEDLEMMER:

Ole Jakob Tharaldsen
Edgar Sakariassen
Jan Skårdal
Sigurd Gundersen
Bjørn Østefjell

WALLBOARDEN:

Elin Wilhelmsen
Björg Marit Viste
Tor Strandberg

TRYKT HOS

Sørtrykk, Vennesla
på 100 gr Crown Set
Omslag
150 gr Crown Set

Ettertrykk bare etter
nærmere avtale

Forsiden er tegnet av Sigurd Gundersen.

- DEN STORE GLEDE -

Dt skjedde i de dager at det utgikk er bud fra keiser Augustus at all verden skulle innskriveres i manntall. 2. Dette var den første innskrivning, i den tid Kvirinius var landshøvding i Syria. 3. Og alle gikk for å la seg innskrive, hver til sin by. 4. Men også Josef drog fra Galilea, fra byen Nasaret til Judea, til Davids stad, som heter Betlehem, fordi han var av Davids hus og ætt, 5. for å la seg innskrive, sammen med Maria sin trolovede som var fruktsommelig. 6. Men det skjedde mens de var der, da kom tiden da hun skulle føde. 7. Og hun fødte sin sønn, den førstefødte og svøpte ham og la ham i en krybbe, fordi det ikke var rom for dem i herberget. 8. Og der var

noen hyrder der på stedet som var ute på marken og holdt nattevakt over sin jord. 9. Og se en Herrens engel stod for dem og Herrens herlighet lyste om dem, og de ble meget forferdet. 10. Og engelen sa til dem: Forferdes ikke: for se, jeg forkynner dere en stor glede som skal vederfares alt folket! 11. Eder er i dag en frelser født, som er Kristus, Herren, i Davids stad. 12. Og dette skal I ha til tegn: I skal finne et barn svøpt, liggende i en krybbe. 13. Og straks var det hos engelen, en himmelsk hærs-kare, som lovet Gud og sa: 14. Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden i mennesker hans velbehag. 15. Og det skjedde da engelen var faret fra dem opp til himmelen, da

sa hyrdene til hverandre: La oss nu gå like til Betlehem og se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss! 16. Og de skyndte seg og kom og fant både Maria og Josef, og barnet som lå i krybben. 17. Og da de hadde sett det, fortalte de dem det ord som var sagt dem om dette barn. 18. Og alle som hørte det, undret seg over det som blev dem sagt av hyrdene. 19. Men Maria gjemte alle disse ord, og grundet på dem i sitt hjerte. 20. Og hyrdene vendte tilbake, og priste og lovet Gud for alt det de hadde hørt og sett, således som det hadde blitt sagt dem.

Luk. 2-1. 19

Igjen står vi foran en julehøytid. Dette er vel den høytiden som vi alle ser mest frem til. Det er en forventning og glede som preger tiden før jul. Vi stresser nok også en del, men det gjør liksom ikke noe for vi vet at når julen kommer da skal vi slappe av og kose oss. Det som skulle og burde glede oss mest, det er budskapet om Jesus som kom til denne verden en julenatt for snart 2000 år siden. Da hyrdene var ute på marken og holdt vakt over sin hjord fikk de høre budskapet «*Eder er i dag en frelser født*». Hvilket under, hvilken glede stor. Jesus kom ikke til denne verden for å dømme verden,

men for å frelse oss. Han er Guds sønn som er gitt all makt i Himmel og på jord.

Hvordan skal vi få tak i denne gleden sier du? Ved å tro på Jesus og det verk Han gjorde på Golgata. Gud vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til sannhets erkjennelse. Kom til meg alle dere som strever og bærer tunge byrder, jeg vil gi dere hvile. Videre sier Jesus, «min fred gir jeg dere, ikke den freden som verden gir, men min fred. Her er det snakk om den himmelske freden, den indre roen i hjertet som bare Jesus kan gi. Dette er noe vi mennesker kan få del i av bare

nåde. I verden er det ingen fred og ro, det er krig, ulykker, katastrofer, jord-skjelv, opprør og mange andre ting som menneskene engstes over. Hvordan oppleve fred? Det går an å eie en fred i sitt hjerte selv om alt dette som vi ser og hører på TV og leser i avisene som skjer i dag, Allikevel kan vi ha fredsfyrsten i vårt hjerte, *Han er vår fred*. Ta imot julens budskap, da blir du lykkelig for tid og evighet. Jeg ønsker alle lesere av HF-posten en velsignet julehøytid og et godt nyttår.

O.H.H.

GOD JUL

I dag (11.11.) står det med fete typer på avisens forside: MUREN RIVES. Dessuten er det bilde med følgende forklaring: «Grensevakter følger med mens bulldoserne river ned deler av Berlinmuren». For kort tid tilbake ble mennesker skutt i forsøk på å forsere muren fra øst til vest. Nå rives den! Det er fantastisk! Det vil forundre meg om ikke det år vi nå snart har bak oss vil bli stående i historien som året da murene falt, grensene ble sprengt og frihet ble virkelighet for millioner av mennesker i mange land. Folk er på vandring for frihet. Den nye utvikling lar seg ikke stanse. 1989 ble grensesprengende for frihet og fred! For en julegave til oss alle. Vi kan feire jul i forvissning om at millioner opplever en ny frihet, og avspenningen mellom øst og vest har gjort kjempeskritt fremover.

Det blir spennende i tiden som kommer. Etter hvert blir en hel stor verden i øst som var mer eller mindre lukket for folk flest i vest åpnet opp og brakt inn i stuene våre via tv-skjermen. Tenk hvilke muligheter – menneskelig, teknisk, økonomisk – som ligger der i årene fremover!

På vår egen hjemlige arena har vi også behov for å sprengre grenser, om enn på et annet plan. Tenk om vi klarere kunne definere oss inn i Europa (og ikke opp i et hjørne for oss selv). Tenk om vi kunne lære en gang for alle at vi ikke kan bevilge oss velstandsøkning. Velstanden må skapes av oss selv. Vil vi ha mer samt løse flere samfunnsoppgaver, ja så må vi produsere mer! Det kreves altså større innsats av oss alle!

Hva har så året brakt for Hunsfos Fabrikker. På pluss-siden kan det noteres at vi ligger an til rekordproduksjon hva volum angår. For første gang i historien vil vi sannsynligvis produsere mer enn 100.000 tonn papir. Det er den sterke utviklingen på Mg-siden som er hovedårsaken til dette resultatet. Cellulose-produksjonen har også vært god. På salgssiden kan vi notere som

særlig positivt en sterk økning av leveransene til Sovjet, dessuten har våre klorfrie miljøprodukter fått mye mediaoppmerksomhet og en fin salgsutvikling.

På minus-siden noteres at vi har opplevd et sterkt fall i kursen på engelske pund gjennom året. Med det store salg vi har i denne valuta, påvirker dette resultatet for inneværende år negativt. Dessuten har vi gått fra en situasjon med gunstige tilfeldig kraft priser i første del av året til sterkt stigende mot slutten av året. I markedet ha vi totalt sett opplevd en klar svekkelse for en betydelig del av PM 5's produkter. En av de største utfordringer for oss ligger i å produsere kvalitetsprodukter med mye større grad av stabilitet enn det vi til nå har maktet på viktige produktområder.

For Norsk Wallboard noterer jeg på pluss-siden at det er godt samhold alle ansatte imellom. Det har lyktes å redusere kostnadene samt tilpasse aktivitetsnivået til et fortsatt vanskelig byggevaremarked. I tillegg har eksporten økt betraktelig.

For konsernet som helhet forventes inneværende år å gi et vesentlig bedre regnskapsresultat enn foregående år. Det er det i tilfelle all mulig grunn til å glede seg over, selv om det må fremheves at vi har et godt stykke igjen før vi kan karakterisere resultatet som rimelig godt.

Som alltid er inngangen til et nytt år preget av en viss usikkerhet og spenning, men med god lagånd og hardt arbeid skal vi klare brasene også i året som kommer.

Takk for en jevn og fin innsats i året vi snart har bak oss. Jeg ønsker alle ansatte i Hunsfos konsernet med familier en rolig og glad jul.

Med vennlig hilsen

Guttorm A. Vennesland

VETERANER SOM TAKKER AV

– BAARD JOREID –

I sommer ble også Baard pensjonist, og har dermed gått over i veteranenes rekke. Gjennom 42 år har han hatt Hunsfos som arbeidsplass. H.P. har avlagt han et besøk for å få han til å fortelle litt fra denne tiden.

– *La oss først spørre hvor du er født og oppvokst.*

Jeg er født i Lillesand, men kom til Vennesla som 10-åring, og jeg regner meg som «venndøl».

– *Begynte du å arbeide tidlig på Hunsfos?*

I 1939. Jeg var 17 år og hadde nettopp tatt middelskoleeksamen. Jeg ble ansatt på verkstedet, og var der i vel ett år. Min første jobb var som hjelper under monteringen av PM 3 og 4. Frem til krigens slutt var jeg så laborant.

– *Men du har ikke arbeidet sammenhengende på Hunsfos siden 1939?*

Nei, i 1945 begynte jeg på kjemilinen ved Oslo tekniske skole, men kom tilbake som kjemiker i 1947. Fra 1954 – 1961 var jeg ansatt som papirmester ved Vestfoss Cellulosefabrikk. Resten av tiden har jeg altså vært på Hunsfos.

– *Du har vel hatt mange forskjellige jobber på Hunsfos?*

Endel er det blitt. Jeg ble driftsassistent i papirfabrikken da PM 5 startet opp i 1950 og til jeg reiste til Vestfossen. Da jeg kom tilbake igjen i 1961 var det som driftsingeniør i PM 5–6.

Men det har vært mange endringer i organisasjonen opp igjennom tide- ne, så etter etpar år ble jeg kvalitetsin-

geniør for hele papirfabrikken.

I ulike perioder deretter har jeg vært ansatt som driftsingeniør og avdelingsleder for samtlige maskiner – salen og A4 osv. (ikke avd. 9).

I Varemø-perioden ble jeg tatt vekk fra maskinene og overflyttet til laboratoriet med ansvar for kontroll og service.

– *I 1980 ble PM 1 og 2 stoppet, men PM 1 startet jo opp igjen i 1981. Var du med på det?*

Ja, PM 1 ble min arbeidsplass fra den startet opp igjen og til jeg sluttet. Det ble en morsom tid med hardt arbeid for å få produksjonen opp og kvalitetene tilpasset kundens krav. Vi hadde et godt og åpent samarbeid med våre kunder. Etter hvert fikk vi det meste av innlandsmarkedet til PM 1.

– *Det har skjedd mange forandringer i fabrikken i disse årene. Har du vært involvert i noen av dem?*

Ja, det er skjedd uendelig meget med og omkring papirmaskinen, nesten alt er endret. Av stor betydning har vært automatisk regulering av vire og filter. Endring i bekledning for vire og filter, fra fosforbrønse og ull, til plast og syntetfiber, ????? istedet for registervalser osv. Det jeg har vært direkte involvert i er nok særlig kvalitets- spørsmål, og med å få etablert papir- labben og det kontrollsystemet vi har i dag. Når det gjaldt bleking av tre- masse var jeg sterkt engasjert, likele- des når det gjaldt å få inn limpressen

på PM 1 og 5. Jeg hadde nemlig kjørt inn en av de første limpressene i landet mens jeg var på Vestfossen. I de senere år har datautstyret vært nødvendig for å følge med.

– *Hvordan har arbeidet som papirmester/driftsingeniør vært?*

Stressende og slitsomt, men uhyre interessant. Særlig de første 20 årene var harde. De siste årene har jeg hatt det fint. Jeg har hatt mange dyktige sjefer og fine, pliktoppfyllende, dyktige medarbeidere som jeg husker med stor glede.

– *Som pensjonist er du jo nokså ny, men endel planer har du kanskje?*

Det er alltid nok å stille med når en har hus og hytte, så det går nok bra. Ellers har mine interesser alltid vært arbeidet innenfor det kristne felles- skap, og det vil jeg selvsagt fortsette med. Aslaug og jeg håper også at vi kan komme oss ut på reiser av og til.

– *Hvor tenker dere å reise?*

Skulle jeg sette opp ønskeliste måtte det bli Nord-Norge, Paris, Rom, Venedig.

– *Du var Hunsfospostens første redaktør. Hvordan fikk du jobben?*

Det var bedriftsidrettslaget som startet bladet, og i den tiden arbeidet jeg på «Labben» med Kittelsen som sjef og det var han som spurte om jeg ville påta meg jobben.

Vi takker Baard for praten og ønsker han og Aslaug en fin pensjonisttil- værelse og mange hyggelige reiser.

Bedriftsbesøk Harald Lyche & Co.

Første laget i fotball reiste fredag 15/9 -89 til Drammen for å spille fotball som en gjensitt fra i fjor.

Historikken er fra et besøk som Svein Lund og andre ansatte fra Harald Lyche var her. En fisketur på sjøen, stemningen var høyt oppe, et ved-

demål mellom Svein Lund og Egil Flaatin, hvem har det beste fotballag. Hunsfos var vertskap i 1988, veddemålet vant Hunsfos, men på tross av seieren og et brukket ben, ble vi invitert til Drammen for å besøke våre venner hos Lyche. Uttrykket venner er

et stort ord som rommer så mye, men vi som har vært på et nytt besøk føler det sånn.

Etter seks timer i buss inkludert en halv times matpause var vi en halv time forsinket. Skylden for det må reiselederen ha, han kunne ikke telle

Fremme ved Lyche.

Omvisning i bedriften.

Måtte den beste vinne.

Alf Hodnemyr

rundkjøringer. Ragnar Olsen og Palmer Skogstad tok hjertelig imot. Et godt måltid med en fin presentasjon av firmaet i lysbildeform. Vi var i et undervisningsrom som hadde vært noe for oss på HF. Vi fikk servert smørbrød, deretter til Myller hotell hvor vi fordelte de som var med på tomanns rom.

Tilbake hos Lyche kl. 20.00 til fest. Det var 17 fra HF og 24 fra Lyche, menyen var roastbeef, grønnsaker, stekt sopp og karamellpudding til dessert, det smakte. Arne J. Andersen var først ute i rekken av taler. Han fikk fint gitt til kjenne for hvor verdifullt slike besøk var for gjensidig forståelse. Palmer Skogstad hadde vært i firmaet i over 40 år, han var fra Flekkefjord og hadde spilt fotball der før krigen, så han husket fotballen fra Vennesla. Det var imponerende så godt han hadde holdt på dialekten. Helge Honnemyr takket for oppmerksomheten han hadde fått da han brakk benet i kollisjonen med en tøffing fra Lyche.

Etter festen skulle guttene få se og kjenne hvordan nattelivet var i Drammen. Diskotek eller nattklubb, det er en plass med mye folk og en sterk musikk. Undertegnede var visst for gammel til slikt, så han dro hjem for å legge seg. Men den gang ei, det viste seg at jeg hadde fått rom over der nattklubben holdt til, så det stoppet ikke før kl. 03.00. Verne og miljø skulle tatt målinger. Lørdag morgen kl. 08.30 var alle i ferd med å spise frokost. Det var en gjeng med strålende humør og en enorm appetitt. Nå legger vi grunnlaget for kampen, sa Tor H. Olsen og spiste en yoghurt.

Fotballkampen ble avslutningen på turen, det regnet tett fra morgenen, banen var glatt og tung. Ja, så glatt for våre gutter med nedslitte knotter at til tider var det rene komedien. Det var 10 spillere på hvert lag. Lyche klarte ikke å stille fullt mannskap. Det var bra med publikum til tross for regnet. Hunsfos vant kampen 4-2. Målscorene var Olsen, Moi, Abrahamsen og Åbel.

Det var en sliten gjeng som plasserte seg stille i bussen. Det var total stillhet på veien hjemover, de fleste forsøkte å ta igjen noe av den søvnen de forliste, det er som kjent vanskelig.

Styret i Hunsfos NIL som var med på turen vil gjerne få takke fotballguttene for den fine måten de representerte fabrikken på. Det er vel litt betenkelig å knytte så sterke vennskapsbånd som her blir gjort.

Vi håper at turen har varig virkning på salget av vårt papir til styrking av vår arbeidsplass.

Fra personalkontoret

Ved personalsjef Arne Aanesland.

Hverdagens harde og myke verdier

Man går nå mot avslutningen av enda et år, og da kommer det uvilkårlig tanker om årets innhold og hva som er gjort – og ikke gjort.

1989 har for mange vært et år med store forandringer. Hverdagen er blitt tøffere, hardere og mer virkelig. Det kan være at man har måttet skifte arbeidsplass, eller i verste fall mistet arbeidet. Andre igjen har måttet selge huset, bilen, hytta el. lign., eller vært gjennom store forandringer med familie eller sine nærmeste venner. Alt dette er ting man blir preget av, og som setter dype spor hos de som opplever det.

I denne sammenheng er det derfor viktig at de faste holdepunktene vi har i hverdagen blir så solide som mulig. En viktig faktor her er en ordnet økonomi og et fast arbeid å gå til.

Hverdagen er tøff også for næringslivet i disse tidene. Vår bedrift står foran store prosjekter med investeringer hvor finansieringen i en viss grad er avhengig av bedriftens inntjening.

Det er viktig at hver enkelt ansatt er sitt ansvar bevisst, og er klar over at gjennom den innsatsen og det arbeid som gjøres, er vi med på å skape de verdiene som vi alle er avhengige av.

La oss stå litt ekstra på når det trengs!

Det viser seg at økt innsats gir resultater. Gjennom dette er vi med på å skape en trygg økonomi for bedriften og oss selv. Vi sikrer alle en økonomisk plattform som vi kan stå på mens vi kjemper oss gjennom hverdagens harde virkelighet.

Vi skal imidlertid ikke glemme at det også finnes en menneskelig side som spiller en viktig rolle i det vi foretar oss. Denne har en noe mykere karakter, og dukker alltid opp i spørsmål som omhandler mennesker.

Hvordan man oppfatter, eller selv takler disse tingene, er i stor grad avgjørende for ens egen og andres trivsel i det daglige. Det skal være en glede å arbeide. Man skal trives i jobben og føle at det man gjør er meningsfylt. På den måten får dagen et positivt innhold og man gjør uvilkårlig en god jobb. Det er en kjennsgjerning at trivsel skaper arbeids glede og dermed økt innsats og effektivitet. De ansatte er

på denne måten en ressurs og effektivitet. De er en ressurs som bedriften er avhengig av.

Gjennom dette kommer man derfor til at bedriften og de ansatte har et gjensidig avhengighetsforhold. Det er viktig at begge parter ser nødvendigheten av et best mulig samarbeid. Dette gjøres ved at alle forsøker på beste måte å ivareta både de harde og myke verdiene i hverdagen.

RABATT TIL ANSATTE

Som et tilbud til våre ansatte har bedriften inngått en avtale med Avis Biltulleie A/S om rabatter ved bruk av leiebil.

Tilbudet gjelder i første rekke Norge, V. Europa og USA, hvor man får fra 20 – 35% rabatt ved leie av bil.

For å oppnå rabatten må man henvende seg til personalkontoret og fylle ut et bestillingsskjema for Avis Wizard kort. Dette er ikke noe kredittkort, men et servicekort som vil inneholde Hunsfos' rabatter og spesialpriser, samt et personlig Wizard-nummer. Kortet er gratis.

Vi håper at dette er av interesse, og at ordningen vil bli til glede dersom man har behov for å leie bil i Norge eller andre land.

Personald. /
Interessekontoret

AVIS
**WIZARD
KORT**
Trylleformelen til
raskere leie av bil.

AVIS WIZARD CARD
NAME: RANI MANGBERG
ADDRESS: [unclear]
PHONE NUMBER: [unclear]
CREDIT NUMBER: [unclear]
JCS 1.3R
THIS IS NOT A CHARGE CARD
RANI MANGBERG

Fabrikkens gang . . .

Papirabrikken pr. uke 44

	Produsert tonn	Avvik til budsjett
PM 1	19545	÷ 4,8%
PM 3	9632	+ 10,5%
PM 4	10694	+ 2,6%
PM 5	34152	÷ 0,3%
PM 6	15851	+ 6,8%
Sum	89829	+ 1,2%

PM 1

Budsjett 1989 er for hardt for PM 1. Et lyspunkt er at miljøkvalitetene går bedre nå, men er altfor høyt budsjett.

PM 3

Maskinen går meget godt. Perioden fra forrige Hunsfospost (uke 34) er særdeles god med 12,7% over budsjett.

PM 4

Etter en liten slakk i perioden uke 18 til 34, er PM 4 nå kommet i sig igjen.

PM 5

Maskinen har produsert noen få tonn over budsjett siden uke 34. Dette må anses for å være godt når en tenker på maskinens situasjon med lav ordrebeholdning og uryddige produksjonsprogrammer.

PM 6

Maskinen går meget godt. 9,7% over budsjett fra uke 34.

G. Hansson

FRA SALGET

Nok en gang ser en at høsten innebærer langt større salgsaktivitet enn hva våren og sommeren har. Men allikevel synes en at høsten kommer noe sent med hensyn på å få økning i salget. Ferieperioder i landene i Europa er vanligvis i august og deler av september.

Spesielt i år ville vi gjerne sett at ferien hadde vært over i disse landene samtidig som den er over hos oss, og vi kunne startet på stor aktivitet. Dette gjelder særdeles PM 5 som har hatt dårlig ordrebelegging helt fra før sommeren. God aktivitet har gjort at vi har klart å tråkle oss gjennom også disse vanskene. Hovedårsaken til problemene ligger først og fremst på dårlige tider for tapetindustrien i England. Men vi må også erkjenne at våre kvalitetsproblemer har gjort at uttak har blitt mindre, spesielt til England. Svikten innen tapet er faktisk så stor som 3.000 tonn i forhold til budsjett. Dette er tonnasje som ikke er lett å erstatte inn på andre områder.

Hunsblade har volum-messig gått veldig bra siden juni, og servicelageret som vi har lagt opp i England har fungert meget godt. Dessverre har vi hatt problem med kvalitet, såkalt luseplage. Markedet er så beintøft med hensyn til stabil kvalitet at skal vi være med videre fremover innen dette området må vi ha stabil god kvalitet til enhver tid.

Vi har hatt atskillige besøk av kunder til fabrikken som har hatt fabrikkgjennomgang og diskusjoner. Generelt kan vi si at vi har en god og stabil kundemasse. Dette gjelder særdeles for innlandet finpapi, og også for M.G. på alle markeder.

Naturkvalitetene som vi startet opp med i fjord sommer har utviklet seg til meget interessante kvaliteter. Vi vil få se atskillig aktivitet på dette området som også har betydelig vekst i seg. I 1989 kommer vi ut med en tonnasje i disse kvaliteter på bortimot 10.000 tonn.

En del endringer har skjedd i avdelingen på personalsiden i det vi har fått ny leder av Oslokontoret med salgssjef Haakon Lorentzen som er ansatt etter Arvid Kristensen.

Også i Vennesla blir det endringer ved at Per Arne Nilsen er ansatt som salgskonsulent for å jobbe inn på grafisk område. Dessuten begynner Nina S. Ledang som markeds-konsulent 1. februar. Ø. Lakskjønn slutter og begynner i ny stilling i Lillehammer fra nyttår.

Budsjettet for 1990 begynner å ta form, og vi ser for oss atskillige interessante oppgaver og ytterligere fremgang.

Ragnar S. Langfeldt

HUNSFOS' SANGBRØDRE

«Og Han la i min munn en ny sang»

Bakerst fra v. Olav H. Hansen, Jonny Holberg, Olav Ruud, Harald Hagen, Thorbjørn Olsen, Roar Lunden, Terje Ellefsen, Knut Askedal, Svein Olsen og Gerhard Lundevold. Foran fra v. Andreas Aamdal, Egil Mydland, Reidar Arntzen, Arne Johan Andersen og Ivar Hansen.

Ovennevnte sitat er hentet fra Salmenes Bok, kapittel 40, vers 4. Det passer så fint som overskrift i forbindelse med oppstartingen av dette lille koret – eller «Hunsfos Sangbrødre» som ble det naturlige navnet – som kom igang på ettervinteren i år.

Vi startet etter ferien i slutten av august og har drevet på jevnt og trutt annenhver mandag – ved behov hver mandag. Det ble liksom en liten vitamininnsprøyting da nyomvendte Olav ble med oss i høst. Etter at han kom hjem etter en stor hjerteoperasjon, følte han Guds kall så sterkt og konkret at han ga sitt liv til Jesus og ble frelst og fikk en nytt liv i dobbel forstand og går rundt og er så blid og fornøyd.

Vi har sunget to ganger på Blå-Kors stova i Vennesla i høst. Det har vært veldig fine samvær, og imellom sange-

ne, kommer det alltid et friskt og godt vidnesbyrd fra «guttane». Vår egentlige oppgave er å synge på bedrifts-andaktene, men Blå Kors på en fredagskveld er noe vi gjerne går med på og støtter.

Det lakker og lir mot slutten av året og når en skal sette opp status for 1989, må en uten tvil kunne si at det har vært et rikt og godt år. Året 1989 vil bli spesielt minnet på grunn av 12 ukers vekkelse som gikk over Vennesla fra februar og fram til Pinse. Bedrifts-andaktene går stort sett annenhver uke bortsett fra 2 måneder på sommeren. Enten det holdes på en fredag eller onsdag, vil det alltid være en eller annen som må prioritere jobben, men ganske mange kommer og greier å avse den lille halvtimen og får erfare den gamle sannhet: «Da de så brødrene fattet de nytt mot». Så til de som

står i ledelsen for disse vil vi si: Stå på fortsatt! På oppslagstavlene kommer det plakater når neste bedrifts-andakt blir.

For å gå tilbake til Salme 40 – som er en salme av David, står det i 3. vers: «Han drog meg opp av fordervelsens grav, av det dype dynn. Han satte mine føtter på en klippe. Han gjorde mine trinn faste.» Mange har erfart det samme som David. Gud kan forvandle det mest forkomne menneske og skape et nytt liv. Som en naturlig følge av det, kommer det som David sier: «Han la i min munn en ny sang». En føler trang til å være med og prise Herren når en slik får erfare at Gud kommer inn i ens liv.

Vi vil gjerne se nye ansikter både i koret på andaktene, så vel møtt!

Til slutt: Takk for i år og vel møtt igjen på nyåret!
Arne J.

OSS PENSJONISTER IMELLOM

Arnold Beurling (72)

Da Arnold Beurling sluttet på Hunsfos i januar -82 etter nærmere 45 års tjeneste gav jeg ham et meget betegnende tilnavn: «Ivrige Arnold». Jeg siktet da til alt han hadde å gjøre, men kanskje aller mest til hans iver under løp. Bena hans er heller stutte, men til gjengjeld gå de som trommestikker. Han startet i bedriftsløp før krigen – altså før vi fikk eget lag på Hunsfos. Og han deltar ennå! Aktivt deltok han i Vennesla Arbeideridrettslag og senere i Vennesla Idrettslag. Det ble adskillige 1. premier. Under et landsrenn på ski i 1936 ble han nr. 2. Vant også et Sørlandsmesterskap og et kretsmesterskap i terrengløp. Han er æresmedlem av Hunsfos Bedriftsidrettslag.

Arbeidsdagen hans på Hunsfos begynte på verkstedet og han var med under anlegget av PM 3, 4. Ved disse maskiner var han driftsoperatør fra oppstartingen av, og var maskinfører på PM 3 fra innføringen av helkontinuerlig drift for 27 år siden.

Ivrige Arnold satte også spor etter seg på andre felt. Han var med i styret for Hunsfos Arbeiderforening og var avdelingstillitsmann i mange år. I Lindseths tid var han med i produksjonsutvalget og var førstehjelper i bedriftsvernet. I 8 år var han med i kommunens arbeidsnemnd, og var også med i overligningen.

Arnold har sine røtter i Sverige. Hans bestefar Carl kom fra Sverige i 1887 og var formann på Hunsfos i mange år. Han hadde 4 sønner – Karl Viktor, Hassel, Gustav (Arnolds far) og Svend. De 3 førstnevnte innehadde Kongens Fortjenstmedalje. Da Arnold sluttet hadde Beurlingene sammenlagt arbeidet godt over 400 år på Hunsfos.

Innerst inne på Graslijordet har Esther og Arnold sitt hyggelige hjem. De har 4 barn og 7 barnebarn. Barna er forlengst flyttet ut av redet.

– Arnold. Jeg har jo røttene i Eidsvoll og er svært interessert i å vite hvordan du kunne finne på noe så smart som å skaffe deg ledsager fra Eidsvoll.

Det hadde seg slik at jeg under krigen skaffet med reisetillatelse for å besøke en tante på Eidsvoll. Å reise den gang var litt av en påkjenning. Da jeg kom frem ville jeg styrke meg med en brus og tok inn på en kaffé. Der ble jeg servert av en som interesserte meg mere enn brusen. Vi ble «spaserendes» resten av livet. Det var et «lykke-treff!» Jeg traff det beste Eidsvoll hadde å by på. Der er også mye annet bra – naturen ikke minst.

– Hvordan var det å bli pensjonert for deg som er så aktiv?

Det var det helt store. Jeg trives med alt jeg har å gjøre. Jeg har ombygget huset, hagen er gjort brukbar. De første somrene var jeg vaktmester på

Vesøy. De senere år har jeg sammen med min bror Asbjørn, Kristian Hødnemyr og Arne Loland vært beskjeftiget med planting og rydding i skogen under skogmester Sigurd Eielands ledelse. Det er nyttig, helsebringende og hyggelig virksomhet. Trimming blir det også tid til regelmessig på ski, gang, løp eller orientering.

– Hva med andre gjøremål?

Det er ikke stort for kommunen nå. Jeg er varamann til kommunestyret og til helse- og sosialnemnda. Av mere sosial art så er jeg sekretær for Arbeiderpartiets pensjonistforening, er med i styret for Venneslastua. I frikirken er både Esther og jeg med i musik-koret hvor vi er 60 medlemmer. Sist søndag sang vi i den gamle Grindheim kirke som ble grunnlagt i 1773. De neste kirkene som står for tur er i Greipstad, Evje og Birkeland. På mannsmøtene deltar jeg bl.a. i serve-

ringen. Ellers er Esther og jeg interesserte i å reise. Det Esther tjener som hjemmehjelp i kommunen og det jeg tjener på skogsarbeid bruker vi på reiser. I alt har vi i de siste årene vært på 7 buss-/fly-reiser i utlandet.

– Som «Esvølling» har jeg mye til felles med deg Esther. Det er trivelig å prate med deg om gamle kjente steder i Eidsvoll. Jeg er så fri å spørre om Arnold som stadig er på farten, er like ivrig til å gjøre noe hjemme som ute?

Jeg tør nesten ikke spørre ham om noe – for da gyver han avsted som en vind for å få gjort det. Når jeg er på jobb koker han til og med maten!

– Tenk på det mine mannlige medpensjonister! Skulle ikke også vi gjøre mere for å holde kropp og sjel istand og få et bedre liv?

Takk ivrige Arnold og gode Esther for en hyggelig formiddag.

Trygve Kittelsen

Småstubber

FRA FABRIKKEN

Redaktøren har bedt om noen små historier fra den gamle tid på Hunsfos. Det er morsomt når det fortelles gamle historier, men det er ikke så lett å sette seg ned og skrive selv, det blir liksom ikke noe ut av det. Men la gå.

For ca. 58 år siden var der en snekker som arbeidet for sliperimester Tharaldsen. Det var en original som het Pettersen. Vi kalte ham bare Petsen. (Han var svensk). Når han spanderte en dram, slo han aldri i glass, bare i vannøsa. Han var enkemann.

— Du har vært gift du også, Pettersen, sa engang en til ham.

— Å ja, bevarer.

— Dere hadde ingen barn, da?

— Nei, hon fikk als ikke noen, det gamle skrapet.

— Men hun var vel ikke så gammel da dere giftet dere?

— Nei, hon var gamlara då hon dog.

*

Det var en mann i den gamle fabrikk som også var svensk. Han var så lynegall på redaktør Tranmæl. 2 maskingutter passet alltid på å skryte av Tranmæl når denne svensken hørte det. Men en dag gikk det for vidt. Svensken ble sint og sa: «Sånne karar som dere skulle stappas i en kanon og skjutas midt inn i jordkula!»

*

Så en liten historie om en gutt fra Eiken som begynte som wiregutt. Daglønnen i den tiden var kr. 1.50. Gutten satt en dag og regnet over hvor meget han tjente på et halvt år, og alt sammen kunne han spare, mente han. «Men må du ikke ha noe å leve av?» spurte en. «Å jo, det er sant.»

*

I brakke 9 og 10 — arbeiderboligene i Graslia — skal nå legges inn klosetter. Arbeidet vil ta til i nær fremtid. Det er meningen å ta de andre boligbrakkene etter hvert, men det vil muligens ikke kunne skje før til neste år.

*

Tapt og funnet

Paraply gjenglemt etter medaljeutdelingen i Klubben. Fås i vakta.

Nål og vante gjenglemt etter julefestene for barn. Henger i vakta.

En ring funnet på badet. Fås tilbake i vakta.

To tørrblekkpennar og en barnebukse funnet på Hunsfosheimen. Fås tilbake hos Gustav Andersen.

Hørt på Hunsfos

Anders i Støa ga følgende historie til beste under pensjonistfesten på «Hunsfosheimen»:

En gang jeg var ved kalanderen og sto og ventet på en tambour, ble lysten etter å gå på fuglejakt så ubendig at jeg måtte av å skyte to tiurer. Men jeg var på plass igjen før den nye tambouren skulle legges inn i kalanderen. — Gjør den etter!

*

Under et nattskift holdt to mann på å sprette ruller. Utpå morgenkvisten sier den ene:

— Vet du forskjellen på disse rullene og oss?

— Nei.

— Jo, rullene blir mer og mer spretne, men vi blir det ikke.

*

To ruller ville ikke skilles. Det ble slått inn flere kiler uten at det hjalp. Så sier den ene rullen til den andre:

— Nå er vi så kilne, at jeg håper ingen tar på oss.

(Anonym).

Den vanskelige transporten av «Yankee»-sylinderen til Hunsfos var viet omtale i jernbanens utmerkede fagtidsskrift «Vårt Yrke». Transporten ble kostbar. Omkostningen ved bl. a. fjerning av elektriske ledningsfester, montering av disse osv. løp opp i 22 565 kroner, mens selve jernbanefrakten bare beløp seg til 498 kroner.

*

Henvendelse til personalsjefen kan skje skriftlig eller muntlig. Den som ønsker å henvende seg personlig kan melde fra til resepsjonen. Det vil bli reservert tid til personlige samtaler hver tirsdag, onsdag og torsdag fra kl. 13 til 15.

*

Bedriftskoret har begynt øvelsene igjen. Nye medlemmer er velkomne, så føler du trang til å stemme i, bør du skaffe deg rede på hvor og når øvelsene holdes og troppe opp på øvingskveldene.

„HUNSFOSPOSTEN“

FOR 10 ÅR SIDEN

Intervjuer:

OSKAR HANSEN:

— Hvordan jeg synes utviklingen har gått i alle årene her på Hunsfos. — Ja, si det du. Det ville bli meget å fortelle om. Bare om utviklingen på Verkstedet kunne det skrives en liten bok. Nei, det blir altfor meget å skrive om i et julenummer.

— Er det bedre nå enn i de gode gamle dager, som det heter?

— Gode gamle dager er noe tull, alt blir bedre etter hvert. Jeg selv føler meg bedre også, er blitt en ren «sprinter» om jeg må si det.

— Du husker ikke noe særlig som du kunne ønske å få med i avisen?

— Her i det daglige strev gjelder det å huske så lite som mulig ellers ville arbeidsmengden vokse en over hodet. Førresten forstår jeg ikke hva det er å skrive om nå for tiden. Vi har det jo bra her.

— Juleønsker da?

— Ja, tror du det går an å få en noenlunde skjebelig filt til divanen, har den første til gode ennå, tross mange år på Hunsfos.

*

ADOLF BANG:

— Tidene blir nok bra fremover. De koselige gamle dager da klokken gikk til 12, de er nok forbi, men ellers må vi ikke klage her på Hunsfos. Det er greit her.

— Juleønsker?

— Det var nok meget en kunne ønske seg av nissen, men la det bli det ene, at vi slipper å stå som en flokk med sauer hver torsdag når lønningen utbetales. Jeg liker å få middagen varm.

Forleden var det igjen en anti-atombombe-demonstrasjon utenfor den sovjetiske ambassade i London. Hver demonstrant hadde med seg en flaske melk som bar etiketten: «Farlig. Radioaktiv». Da alle flaskene, 60 i alt, ble fjernet av politiet, var en av dem tom. En tørstig demonstrant hadde drukket opp melken.

Intervju med Nils Lavre om trimprogrammet fra A/S Idrett

Av Tonya Stokke

Nils Lavre, 64 år, ansatt som omruller ved Hunsfos Fabrikker, anskaffet seg sykkel under sykkelaksjonen i vår og har fulgt ivrig opp med treningsopplegg fra A/S Idrett med målbare resultater.

Under et intervju med ham forteller han om sitt trimprogram og resultatene.

- Hvor mye trimmet du før du fikk trimprogrammet?

Jeg trimmet ikke i det hele tatt, bortsett fra spasertur til jobb, men har vært glad i å gå på ski. Jeg gikk mye på ski som guttunge og fanget ryper. Men uten snø i fjor vinter, har turene på Sandripheia også uteblitt. Jeg følte meg slapp og uopplagt, spesielt etter skiftene. Jeg var anbefalt å trimme mer, og derfor sluttet jeg opp om sykkelaksjonen.

Nils begynte på sitt treningsprogram i mai og oppnådde en god forbedring når han var testet igjen i månedskiftet september/oktober.

- Hva synes du selv om det bra resultatet?

Jeg er fornøyd med det, men akter ikke å slutte nå. Jeg synes det er viktig å fortsette med treningsprogrammet så kondisen kan holde seg på en jevn kurve.

- Hva slags trimprogram fikk du?

Jeg skulle trimme 2 ganger i uka. A/S Idretts program innbefattet en halv times joggetur med noen armbevegelser inkludert, og en halv times sykkelstur. Det hjalp også med det fine været som har vært i løpet av sommeren og høsten til å gjennomføre programmet. Jeg fikk komme meg ut og fikk oppleve det også.

- Var den lett å følge?

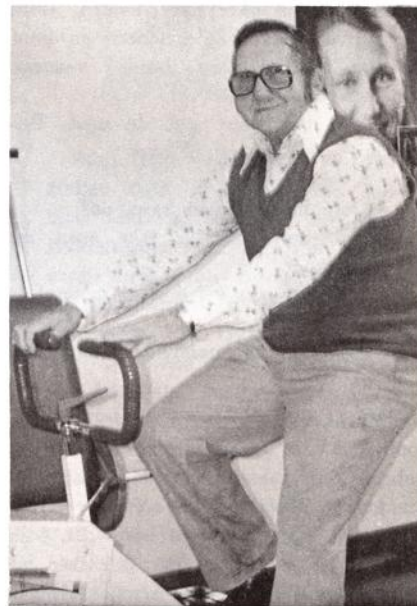
Jeg trengte vilje til å holde ut i starten. Det var hardt for pusten og tok tid til å finne et passelig tempo.

- Hvordan opplevde du ditt trimprogram? Hadde treningsprogrammet noe innvirkning på trivsel og velvære?

Jeg hadde vært plaget med tretthet og slapphetsfølelse over en stund, men nå er det borte etter at jeg begynte å trimme. Jeg er mye mer opplagt, og slapper bedre av.

- Fortell litt om trimprogrammet videre nå ut på vinteren?

Jeg skal holde på med programmet så langt været tillater; ellers skal jeg benytte meg av trimrommet, og skigåing på Sandripheia.

Kommentar til sykkelaksjonen -89

Tiden løper fort fra oss, og vi klarer knapt å holde følge – selv om vi sykler. 1989 må betegnes som «sykkelåret» i Hunsfos' historie. Det var sykkelaksjonen på Hunsfos som ble førstestoff i avisene og fikk oss i TV. Ikke siden bedriften var på konkusens rand har den blitt så mye omtalt. Og salgssavdelingen utnyttet oppmerksomheten til å presentere vårt nye miljøpapir.

Fra et helsemessig synspunkt ble dette en vellykket aksjon. Den hadde ringvirkninger langt utover Venneslas grenser, og det gikk sport i å sykle til jobben ved flere bedrifter enn vår.

Oppfølgingen av sykkelaksjonen med en frivillig trimtest ble godt mottatt. Ca. 170 ble testet og fikk litt opp-

lysninger om sin fysiske tilstand og råd for å bedre denne i månedene fremover.

Vanskelig var det å samle folkene til en re-test nå i høst. De fleste av oss hadde hatt problemer med å følge programmet slik som skissert. Likevel viste re-testen at det ble en gjennomsnittlig forbedring av fysikken hos de fleste.

Noen mennesker fikk åpnet øynene for gleden og overskuddet god fysisk form gir.

Sykkelaksjonen skapte også en tilhørighet og samhold blant oss ansatte. Dette er viktig for trivsel på arbeidsplassen og også for produktiviteten. Sykkelaksjonen ble et positivt

element i Hunsfos Fabrikkers bedriftskultur. Bedriftsidrettslaget skal ha all ære for å ha drevet dette igang, og gjennomført det med topp karakter.

1989 er blitt året da det er blitt pekt på de helsemessige fordeler regelmessig fysisk aktivitet gir. Å gi våre ansatte råd om sunne leveregler og helseinformatjon er en viktig oppgave for bedriftshelsetjenesten. Likevel er vår aller viktigste oppgave å tilse at arbeidsmiljøet ikke skader helsa vår. Der må nedlegges hovedtyngden av vår innsats.

*Harald Skuland
bedriftslege*

Resultatene av trimprogrammet

Av Bedriftshelsetjenesten

Som en oppfølging til sykkelaksjonen, startet vi å teste Hunsfos ansatte i april 1989. De som ville, fikk mulighet til å følge et personlig treningsprogram fra A/S Idrett, og meningen var å teste disse igjen etter 3-4 måneder.

Responsen ved første test var meget bra, ca. 170 deltakere. Det var moro å se at oppslutningen om aksjonen var så stor. Ca. halvparten av disse tok imot tilbudet om individuelt trening-

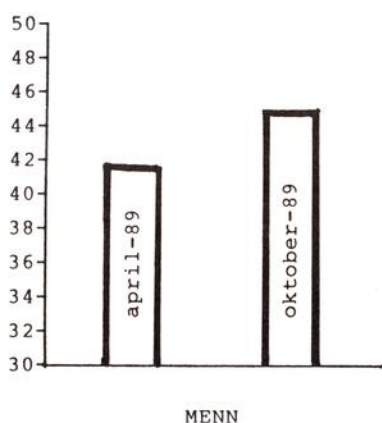
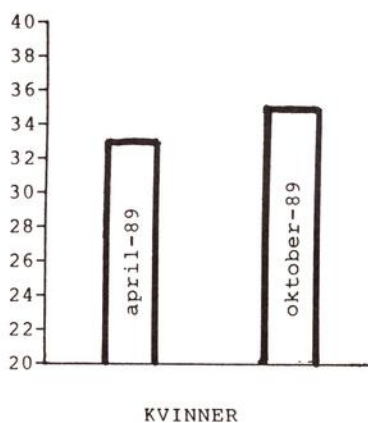
sprogram.

HOVEDTENDENS

De fleste er nå blitt testet igjen og resultatene har vært noe vekslende, men stort sett etter forventningene fra den enkelte. Siden de fleste har anskaffet seg sykkel, gjør nok dette det lettere å trimme, noe som vises i resultatene.

RESULTATENE

RESULTATER ETTER O₂-OPPTAKS TEST. (SUBMAX. ERGOMETER SYKKELTEST)

Som resultatene viser har fremgangen vært gjennomgående stigende. Men resultatene for den enkelte er mest betydningsfulle. De som fulgte programmet til punkt og prikke hadde oppnådd bra stigning. De som ikke hadde klart å følge opp 100% stod stille eller hadde noe tilbakegang. Det betyr at de som klarer å gjøre en liten innsats, kan forvente økt kondis og økt velvære.

Mulighetene er fortsatt tilstede til å ta en ny test om noen skulle ha interesse av å se en eventuell fremgang.

FREMOVER

Sykkelen skal muligens hvile i vinterhalvåret, og jogging er kanskje ikke så trivelig, så vi oppfordrer flest mulig til å benytte seg av trimrommet.

KONKLUSJON

Bedriftsidrettslaget og bedriftshelsetjenesten er godt fornøyd med oppslutningen, og vi håper dette kan ha

innvirket til at noen har økt aktivitetsnivået, med den helsegevinsten dette medfører.

Hunsfosposten for 25 år siden

Hunsfosposten hadde fått nytt utseende med henblikk på å gjøre bladet mere informativt. Redaksjonskomiteén var diminitert og utgiver skulle være bedriften alene. I de følgende nummer ville man presentere forskjellige sektorer av bedriften – først to viktige begivenheter, nemlig den britiske 15% avgiften og den såkalte Kennedy-runden. Senere ville man komme mere detaljert inn på samarbeidet innen EFTA og EEC.

*

Direktør Jarlsby omtalte innledningsvis mål og midler i forbindelse med vår virksomhet.

*

På møte i **produksjonsutvalget** orienterte Jarlsby om:

A Ny tømmerpris som var fastsatt til kr. 99,00 pr. f. m³ for midt-målt gran og kr. 89,00 for furu – en prisøkning på 10%.

B Britisk importavgift på 15% som var lite gledelig og et brudd både på EFTA- og GATT-avtalene.

C Samarbeidsforhold – og henviste til et notat som var distribuert til produksjonsutvalgets medlemmer på forhånd og som inneholdt forslag om å knytte underutvalgene til linjeorganisasjonen.

Konklusjonen på møtet ble at man skulle gå inn for at nye utvalg kom igang, og at de eksisterende underutvalg skulle oppløses.

*

Tømmersektoren ble omtalt inngående.

*

To medarbeidere, bedriftslege **Dagny Lunde** og driftsingeniør for cellulosefabrikken siv.ing. **Leiv Lunde**, var på reisefot til ny virksomhet i Karlstad i Sverige.

*

Olav Søhoel var ansatt som ny salgsekretær fr 1. januar 1965.

I. L. Vindbjart Fotballavdeling og Hunsfos 1989

Det er vel kjent for de fleste at Hunsfos Fabrikker har vært en av hovedsponsorene for Vindbjart's fotballavdeling i år. Den avtalen som kom i stand i vinter har vært til stor hjelp i vårt arbeid denne sesongen, og vi er glad for å ha Hunsfos i ryggen også neste år. Et av hovedpunktene i avtalen, er at halvdelene av støtten skal gå til aldersgruppen fra 7-14 år. Dette er den delen av fotballavdelingen som har flest aktive, og som er størst vekst. Pr. i dag består denne aldersgruppen av ca. 200 gutter og jenter. Med et slikt antall spillere, går det mye penger til utstyr og påmeldingsavgifter, så uten støtten fra Hunsfos ville vi hatt problemer med å gi alle et så godt tilbud som vi kan i dag.

Hvis vi ser litt nærmere på fotballavdelingen i Vindbjart, så har vi i år hatt 20 lag med i seriesystemet. Dette er en økning fra tidligere år, noe vi er

meget godt fornøyd med. Ellers har årets sesong gitt oss mye å glede seg over. A-laget klarte en fin 6. plass i 4. div. etter opprykket i fjor, damelaget klarte nesten opprykk til 3. div., begge våre småguttelag vant sine avdelinger og klatret videre opp i avdelingene. Men den største prestasjonen i 1989 sto juniorlaget for. De vant 1. div. som første Vindbjartlag på 43 år. Det er en prestasjon som det står respekt av. Ellers har vi sett en resultatmessig forbedring på samtlige lag.

Til slutt gjenstår det bare å si TAKK til Hunsfos og de ansatte for den støtten vi har fått til nå, og håpe på fortsatt godt samarbeid og fortsatt fremgang både for Hunsfos og fotballen i Vindbjart.

*Med hilsen
I.L. Vindbjart Fotballavd.
Thorbjørn Knutsen*

RADIOGRUPPE PÅ HUNSFOS

En radiogruppe nedsatt av Hunsfos Arbeiderforening har nettopp sett dagens lys. Gruppen består av Yngvar Gunvaldsen, formann, Svein Olsen, sekretær, videre Rolf Andersen, Asbjørn Honnemyr, Ole Louis Lilløy, Thor Inge Lund og Jan Skårdal.

Gruppen tar sikte på å sende en time hver måned på Radio Loland. Sendetidspunktet blir på tirsdager, fra 21.30 til 22.30.

Innholdet i sendingene blir informasjon til foreningens medlemmer, lett musikk, kanskje litt konkurranser, og temaer som til enhver tid måtte være aktuelle.

Vi har også søkt nærradiofond om midler til utstyr til gruppen. Det gjelder mikrofoner, båndopptagere, kassetter og kjøp av sendetid. Vi har fått muntlig tilsagn om at dette går i orden.

Så håper vi at folk vil høre på sendingene våre. Det er bare å følge med i programmet for Radio Loland. Har du tips om stoff eller annet til programmet, er det bare å kontakte en av oss i gruppa.

Jan Skårdal

Strategi-seminar

Vi bringer her et referat fra strategi-seminaret hvor bedriftens ledelse har deltatt.

Mel.: Tyrolleri, tyrollera.

Fabrikklivet er en fornøydlig gang, maskineri, maskinera.

Og derfor vi gjerne vil synge en sang, hollenderi hurra.

Men hvem var vel det som fant på noe lurt, og tenkte at snart vil vel alt gå som smurt? Det var'ke vi, det var'ke vi, men HVEM, det tør ingen si.

Hvem er det som flytter fra fyrhuset ut, fyrmesteri, fyrmestera.

Nå vil han forlate magnesium og lut, fyrmesteri hurra.

Og alle jo vet hva de gjorde i går, men ingen kan vite hva oppdrag de får. Ny jobb til deg, ny jobb til meg, og den blir sikkert grei.

På jobb er det ingen som vet hvor de er, ett møte her, ett møte der.

Og på hvert møte de enige er, at de må møtes mer.

Skal innsatsen økes og krones med hell, der må de ha ro, de må dra på hotell. Og da kan de, få tingen på gli, med møter fra morra til kveld.

På Revsnes vi samles til stort seminar, og de ha med, alt hva de har.

Papirer og planer og siste budsjett, dette blir ikke lett.

Men enige blir de hvordan det skal skje, ja de må nok opprette ny komité.

Skal de ha en, skal de ha to, d'er sikkert lurt med tre.

Miljøvern er viktig, der har de en mann, og nå skal de, se hva han kan.

Vi må få ned utslipp til luft og til vann, ja send det til Kristiansand.

Kloakken i rør og en god porsjon flaks, da kan vi om litt spise nytrukken laks.

Middag de har, når de snart drar, på neste seminar.

Alt kan gjøres bedre, det er ganske klart, at vårt prosjekt, må gi effekt.

Å bedre vår inntjening og produksjon, er målet for vår diskusjon.

At kursen er staket det vet alle mann, nå gjelder det bare vi gjør hva vi kan.

Og som et svar, kanskje de drar, en gang på nytt seminar.

Tilegnet strategiseminar 1989 F. Yrhus.

Einar Syvertsen

BÆRETEKNIKK

Skal en gjenstand bæres, gjelder det at tyngdepunktet kommer så lett inn-til kroppen som mulig. Prøv å holde kroppen mest mulig rett. Unngå å få en skjev, – event. foroverbøyd stilling.

Unngå vridding:

Når en gjenstand skal flyttes fra en retning til en annen, er det fort gjort å bare vri ryggen. **Det må du unngå.** Sett istedet det ene benet i retning av gjenstanden, – det andre i den retning flyt-tebevegelsen skal foregå.

Sittende løft:

De som sitter når de jobber, tenker kanskje ikke på at også de kan få skader ved løft de utfører. Men f.eks. å hente ned en protokoll fra en hylle med strak arm medfører store påkjenninger på muskulaturen. Organiser arbeidsplassen slik at du unngår slike løft. Reis deg heller for å hente ned det du trenger, hvis tingene ikke er så nær at de lett kan løftes frem. Ikke vri deg om du skal hente noe fra en hylle bak deg, – du kan lett få «kink». Drei istedet stolen eller reis deg.

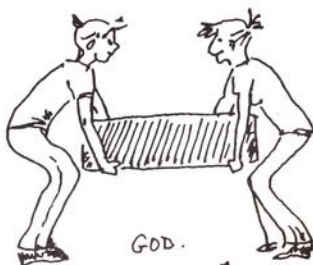

En-hånds løft/bæring:

Få vekten så tett inntil kroppen som mulig. Støtt eventuelt den frie hånden mot forreste bein, eller ta tak i en gjenstand som er lagelig plassert. Løft med beina. Unngå å vri eller bøye ryggen under bæringen.

To-manns løft/bæring:

Tunge løft og løft/bæring av uhåndterlige gjenstander bør være to om (personene bør bære ganske like høye). Mange skader oppstår fordi den ene løfter før den andre er klar. Løft derfor på «kommando».

Klær og sko:

Varm muskulatur arbeider bedre enn kald. Bruk derfor klær som er varme nok til at du ikke blir nedkjølt før løfte/bærearbeidet tar til.

Stramme klær hindrer ledige bevegelser. Særlig gjør trange bukser det vanskelig å løfte riktig med bøyde knær. Fottøy må sitte godt på foten og ha sklisikker såle. Mister du balansen under bæringen, oppstår det lett ryggskader fordi du bøyer og vrir ryggen for å gjenvinne balansen.

Det oppstår alt for ofte alvorlige skader i muskler og ledd, spesielt i ryggen, når man løfter og bærer feil.

Stadig gjentatte ufornuftige løfte- og bæreoperasjoner kan gi slitasjeskader, selv om hvert enkelt løft ikke er så tungt.

Prøv å innrett arbeidsplassen slik at uheldige løft og bæring kan unngås. Hensiktsmessige løfte- og transport-innretninger finnes som regel og bør foretrekkes fremfor rå muskelpkraft.

Venn deg til riktige teknikker, og du vil unngå mange plager både nå og senere.

Bernt Usterud

Hunnsfos B.I.L.

Styrets beretning 88 – 89

Styret har bestått av:

Alf Hodnemyr – leder
Kjell Linde – nest leder
Liv Tone Larsen – kasserer
Bjørge Nesset – sekretær
Inger Flateland – sekretær
Tryggve Kittelsen – styremedlem
Jan M. Robertsen – styremedlem

Styret har hatt 18 møter, hvorav 2 utvidet. I tillegg har sykkelkomitéen fire fra styret supplert med Ø. Lie, hatt et utall av møter.

Det er syklene som har preget det året som er gått. Det har gått noe på bekostning av de andre aktivitetene i laget. Men vi har da klart å få i gang noe. Folderen med aktivitetstilbud ved Hunnsfos er en viktig del av vår framtid som det nye styret må ha et forhold til. Den må oppdateres hvert år. Styret har i samarbeid med bedriftshelsetjenesten funnet en plass til Bernt Usterud i trimrommet, det har fungert greit.

Vi har fått en tilvekst i familien Hunnsfos, det har ført til at vi har hatt to felles styremøter med N.W. H.B.I.L. og har tilbudt samarbeide bl.a. to timer i trimrommet og har i tillegg blitt invitert til en rekke arrangementer, uten den helt store responsen. Samarbeidet fungerer ensidig.

Skyttergruppa har hatt et aktivt år som har resultert i et nytt gevær. Styret berømmer grupa for den måten de har fått engasjert de passive.

Styret må også berømme den entusiasme som preget dugnaden med å sette sammen hele sykler. Det var en

utrolig kveld som ble avsluttet med lapskaus i kantina. Protokollen for 88–89 har 43 sider med sykkelreportasje, det får bli historikerne som må bedømme arbeidet.

Sofusprisen var avslutningen på aksjonen. Det ble en stor opplevelse der gjengen fra Hunnsfos satte sitt preg på festen i Oslo Rådhus.

Styret i H.B.I.L. har i samarbeid med helsetjenesten hatt som mål å få ned sykefraværet, dette bør være et mål også for de framtidige styrene i H.B.I.L.

Vi er på god vei til å lykkes, styret er takknemlig til bedriftslegen og hans stab for det samarbeid vi har. Styret har brukt mye tid på regntøy . . . det har ikke lyktes, det er flere årsaker. I samarbeid med helsetjenesten har vi gjennomført trimtest, kanskje vi er skuffet over oppslutningen, men i følge Bernt har vi en markert framgang. Det er vel kanskje et fint resultat av syklene.

Trekamp – det er et navn på et årlig arrangement som vi har sammen med helsetjenesten. Det kunne vært mange flere, men de som var der var fornøyd.

Styret var med fotballgruppa på tur til Harald Lyche, Drammen. Det var en utrolig fin gjeng å reise på tur med. Hunnsfos kan være stolt av en gjeng gutter som representerer fabrikken så fint.

Skulle vi sammenfatte styrets arbeid og målet med det, så må det bli at bedre helse skaper bedre trivsel. For styret har i alt arbeide som vi har utført, hatt som mål å bedre vårt miljø.

HÅNDBALL 1989–90 sesongen

Serien er godt i gang. 1. laget til herrene spiller i år i 3. divisjon etter nedrykk fra forrige års sesong. Så langt har det gått bra i år.

Resultatene: 4/9 ble det 7–0 seier mot Vesta-Hygea som ikke møtte, seier 21–4 mot KMV 3, seier 13–9 mot Sørlandsbanken og seier 23–9 mot Sentralsykehuset.

Herrenes 2. lag frister fortsatt tilværelsen i 3. divisjon. Så langt ser resultatene slik ut: Seier mot Øgrey 16–8, seier mot A/S Bussen, tap mot Malermestrene 23–9, seier mot Kommunen 2 med 10–9, seier 7–0 mot Sentralsykehuset 2 som ikke møtte, uavgjort mot Selmer-Furuholmen 11–11 og tap mot Elkem 2 med sifrene 12–11. Så langt er vi altså ganske godt fornøyd.

Edgar

FOTBALL

1989-sesongen gikk nesten like bra som 1988 sesongen, men vi tapte «Gullet» på målforskjellen (3–4 mål). Etter 14 seriekamper vant vi 9, 3 uavgjort, 2 tap. Men vi er godt fornøyd allikevel.

Vi har også spilt 2 treningskamper, og den ene mot Sentrum Jr. 5–4 seier, den andre mot H. Lyche fabr. 4–2 seier.

I cupen tapte vi kvartfinalen, de scorte da det var 1 minutt igjen, så det var ergelig.

De som var med i år var:

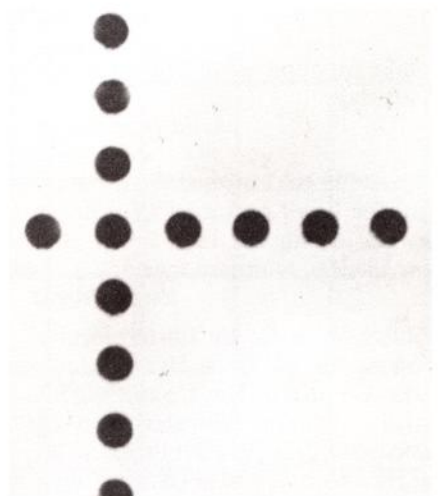
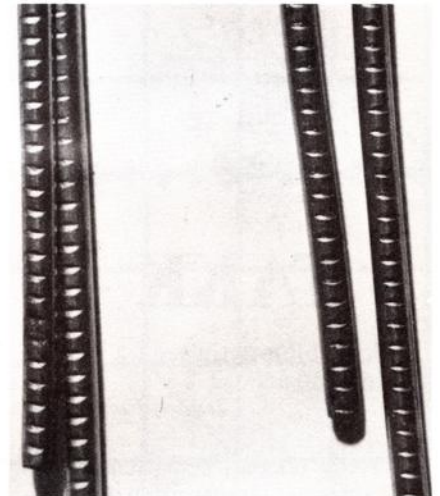
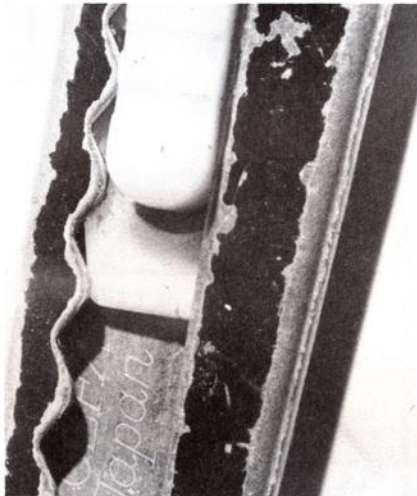
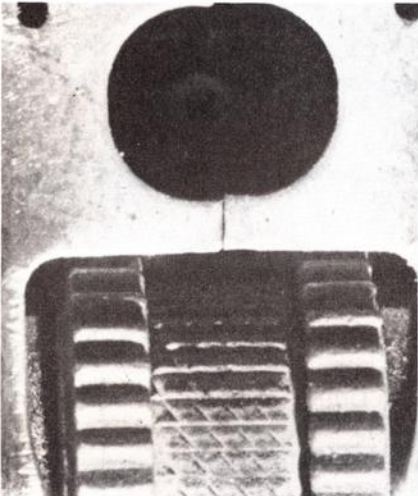
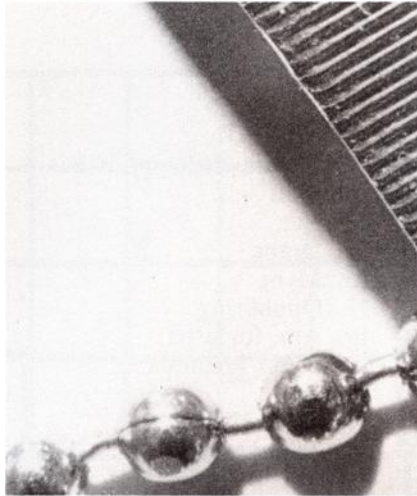
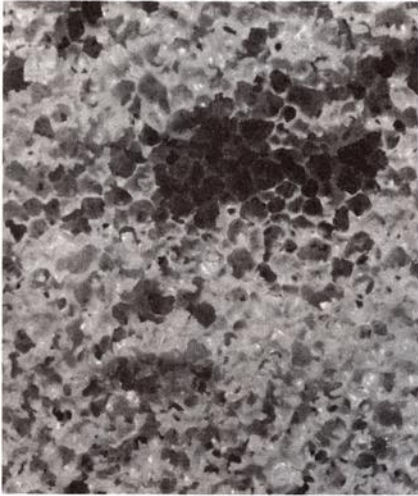
H. Skeie, T. H. Olsen, E. Moy, T. Slåen, B. Abrahamsen, P. Joreid, R. Haugen, Ø. Omdal, J. Lie, R. Tambini, O. I. Åbel, J. M. Robertsen, J. Norhagen, S. E. Slåen, H. Honnemyr.

Ellers så er alle som har lyst til å spille fotball velkomne opp i hallen på Vennesla Videregående skole hver onsdag kl. 19.30 og utover og hver lørdag kl. 13.30 og utover. Disse treningstidene gjelder vinterhalvåret, for om sommeren trener vi ute på Kivollen og Moseidmoen.

Møt opp, for vi trenger flere spillere.

Jarle Lie

HVA ER DETTE? (Skriv svaret under bildet)

LODRETT:

1. Pyromaner
2. Lano
3. Behandles av S.F.T.
4. Spareform
5. Nedlagt del av H.F.
6. Udyktighet
7. To like
8. Månefase
9. Drives på Hunsfos
11. Aukrust-figur
13. Rekkefølge
14. Hodeplagg
15. Resultatet
16. Plagg
18. Nummer
19. Produkt på Hunsfos
21. Likedan, latin
26. Tone
28. Befant seg
34. Søtsak
36. Overhode
39. Forretning
41. Være med
45. Øyne
47. Sjarm
52. Hurtig dyr
54. Dyr
55. Beistet
56. Linen

59. Middagsmat
60. Brett
61. Hylster
62. Skred
63. Bad
64. Idrettsmann
68. Drette
72. Mål
75. Stater
77. Vokaler

VANNRETT:

1. Verneavdeling på H.F.
10. Skitt
12. Kar
14. Dråpe
16. Mynt
17. Opplæring
19. Am. forfatter
20. Sted i Vennessla
22. Tre
23. Narkotika
24. Jentenavn
25. Våpen
27. Sted i V.-Agder
29. Vakre
30. Pro anno
31. Grønnsak
32. Skade
33. Nynorsk pronomen
34. Sidere

35. Sykehus
37. Musikkstykke
38. Åpningen, omvendt
40. Idiot
41. Nasjonalitetsmerke
42. Kunst
43. Likevel
44. Redskaper
46. Null og - - - -
48. Tone
49. Fisk
50. Sted i V.-Agder
51. Bandleder
53. Tresort
55. Velge
56. Vise
57. I hjulet
58. Kjøttdeig
61. Dommer
63. Del av papirmaskin
65. Smelte
66. Butikkjede
67. Politi
68. Lukt
69. Vokaler
70. Yrke
71. Hundyr
73. Plate
74. Titel
76. Jentenavn
78. Selskapene

- TAKK -

Takk for blomsterhilsen fra bedriften til min 50 års dag.

Trygve Fjermeros

Hjertelig takk til bedriften og arbeidskamerater i transporten og rullepakkeriet for gaven i anledning min 60 års dag.

Torleif Ravnevand

Takk for oppmerksomheten på min 50 års dag.

Arild Ingebretsen

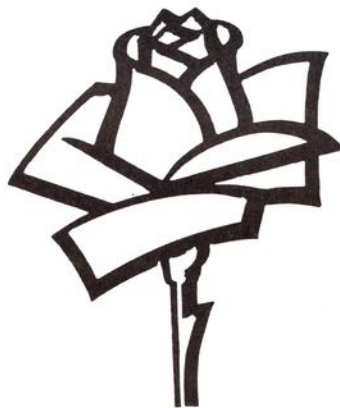
Hjertelig takk til bedriften og ansatte for gaver og blomster som jeg fikk da jeg sluttet. Takk for et godt samarbeid gjennom mange år.

Baard Joreid

Tusen takk for de flotte blomsteroppsatsen fra Helge, Harald, John, Vidar, Øystein og Knut. Samtidig forsinket takk for blomsterhilsen fra verkstedet. Når bare det lir på, så håper jeg å komme ned noen timer igjen.

«Æ seie som Svenn: at det sosiale forholdet betyr svært møy».

Hilsen Erling

VI GRATULERER

50 år

Rolf Stokkeland 25.12.
Ole Sigurd Andersen 30.1.
Magnar Aavitsland 3.2.
Albert Ugland 24.2.
Bjørn Landsverk 10.3.

60 år

Torleif Sagedal 7.3.

HPs kryssord nr. 3/89

Løsning: Prosjekt to tusen.
Alle innsendte hadde riktig løsning og etter loddtrekning ble vinnerne:

Astri Urdal
Solveig V. Pedersen
Torild Ruenes

Vi gratulerer.

TIL DERE SOM DELTAR I VÅRE KONKURRANSER

Enten du deltar i en eller flere av konkurransene kan du rive ut midtsidene og sende de til Hunsfos Posten.

Husk å skriv: Navn, adresse og arbeidssted.

KRYSSORD

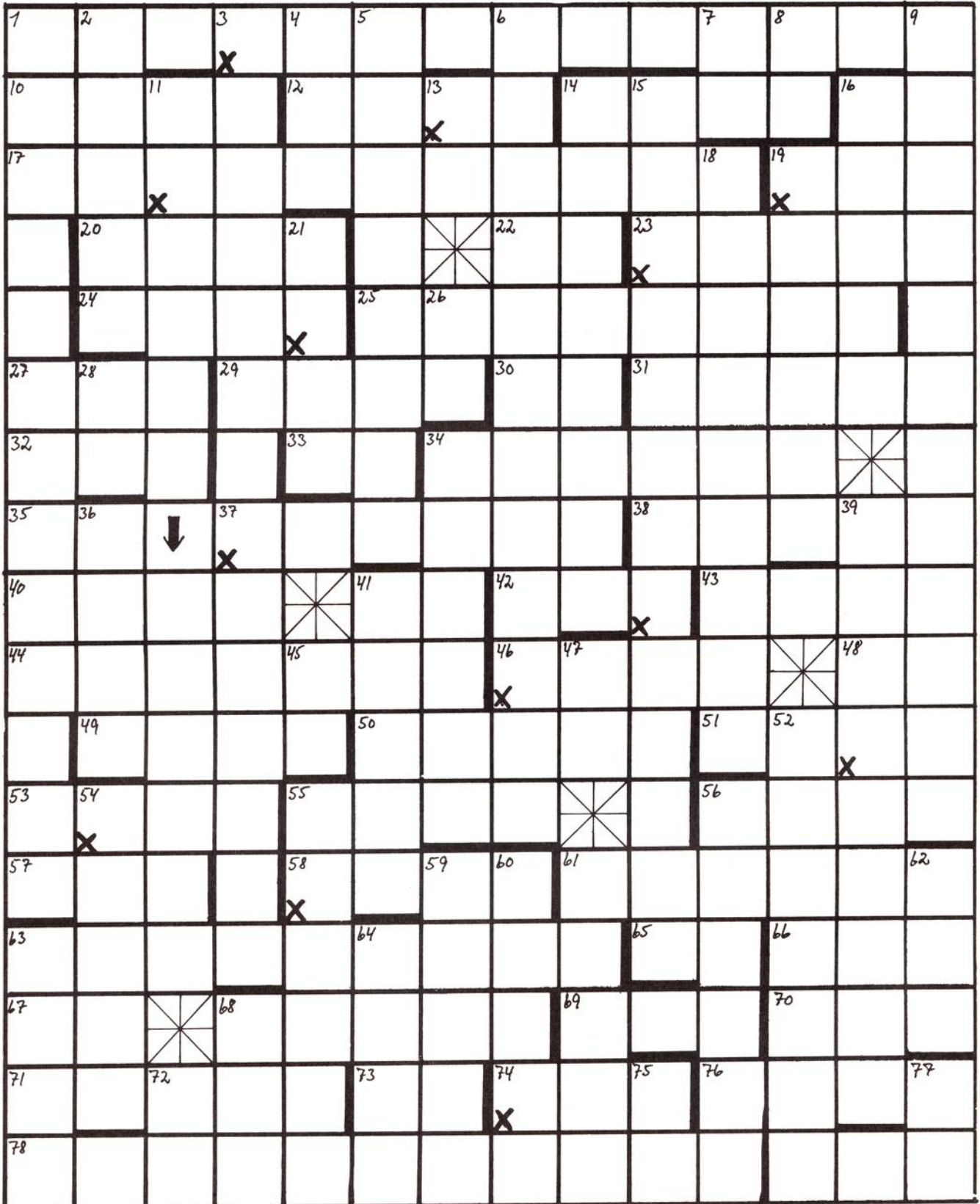
Denne gangen gjelder det å komme frem til et løsningsord. Ta bokstavene i alle ruter merket X, sett dem sammen i riktig rekkefølge og det vil fremkomme et ord som ikke er så helt ukjent. Skriv ordet under kryssordet.

Det vil denne gangen bli utdelt flere premier. Vi trekker ut 3 vinnere i hver konkurranse.

Svarfristen er 1. februar 1990.

Lykke til!

Kryssord

20 SPØRSMÅL

- Hvilken nordmann fikk nylig den britiske Foundermedaljen?**
 - Gro Harlem Brundtland
 - Espen Skjønberg
 - Monica Kristensen
- Hva kaller kineserne året som ble innledet 6. februar 1989?**
 - Slangenes år
 - Dragens år
 - Oksens år
- Hvilken er verdens folkerikeste by (forstedene iberegnet)?**
 - Tokyo
 - New York
 - Mexico City
- Fra hvilket land er fredsprisvinneren Mor Teresa?**
 - Polen
 - Belgia
 - Jugoslavia
- Hvor kommer dansen rumba fra?**
 - Brasil
 - Cuba
 - Argentina
- Når opphørte en- og to-øren som betalingsmiddel?**
 - 1972
 - 1974
 - 1976
- Hvor meget er «et glass» ombord i en båt?**
 - ½ time
 - 1 time
 - 2 timer
- Fra hvilken TV-serie kjenner du Lorenzo Lamas?**
 - Dallas
 - Dynastiet
 - Falcon Crest
- Hvilket språk er det dominerende i Sveits?**
 - Tysk
 - Fransk
 - Italiensk
- «The Misfits» ble den siste filmen for?**
 - Clark Gable
 - Gary Cooper
 - John Wayne
- Etter hvor mange år feires tinnbryllup?**
 - 5 år
 - 10 år
 - 15 år
- Hvilke treslag er det mest av i Norge?**
 - Gran
 - Furu
 - Bjerk
- Hvilken forfatter forbinder du med Nørholmen?**
 - Henrik Ibsen
 - Herman Wildenvey
 - Knut Hamsun
- Hvilket instrument spiller jazzmusikeren Dizzy Gillespie?**
 - Klarinett
 - Trombone
 - Trompet
- Når kom nylonstrømpene på markedet i Europa?**
 - 1946
 - 1948
 - 1950
- Hvem stiftet den første norske arbeiderforening?**
 - Waldemar Thrane
 - Marcus Trane
 - Thorvald Meyer
- Hvilken norsk gruppe sto bak «Hun er forelska i lærer'n»?**
 - Katho
 - Lava
 - The Kids
- En av disse regnes for å være Norges nasjonalfugl. Hvilken?**
 - Fossekalen
 - Lundefuglen
 - Havørnen
- Hvilken kjent amerikaner ble drept av James Earl Ray?**
 - Abraham Lincoln
 - Robert Kennedy
 - Martin Luther King
- Fra hvilket land komme tulipanen?**
 - Nederland
 - Kina
 - Tyrkia

Disse merkene ser en sjelden idag, men vi vil vite hva de ble brukt til tidligere?

Benytt trimrommet!

Nå er vi gått inn i vinterhalvåret med tidlig mørke og mye dårlig vær. I dette halvåret pleier vi å bli mindre aktive, mens mattilførselen vanligvis ikke reduseres, – snarere tvert imot. Denne passiviseringen gjør at muskulaturen forfaller og hvis da samtidig kroppsvekten øker, vil dette lett kunne føre til økte belastninger på kroppens ledd, muskulatur, sener og bånd. Det gjelder selvfølgelig mest de som fra før av har ryggproblemer, men det kan også føre til debuterende plager for folk som fra før av ikke har hatt muskel/skjelettproblemer.

I denne forbindelse er det veldig viktig at vi bevisst går inn for å aktivisere oss selv. Jevnlige spasér- eller joggeturer vil stimulere hjerte- og lungefunksjonen, samtidig som forbrenningen økes. Egne treningsprogram-

Målet er å løpe med familien – ikke fra den.

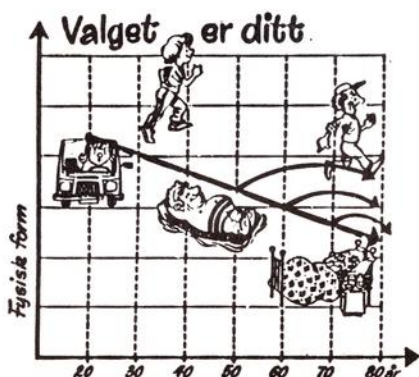
mer kan fåes hos meg.

Som de aller fleste vet har vi her på Hunsfos et godt utstyrt trimrom, som kan sammenliknes med et hvilket som helst treningsinstitutt. Bedriftsidrettslaget har investert i skikkelig utstyr (Norsk sekvens) og har i tillegg to squash-haller. Gjennom apparattreningen vil man kunne trene alle de viktigste muskelgruppene, noe som er svært viktig for å forebygge f.eks. ryggproblemer. Det er muskulaturen som holder oss oppreist, og en sterk magemuskulatur vil avlaste mye av tyngden og belastningen som ellers ville falle direkte på de utsatte områdene nederst i korsryggen. En omgang med squash vil ha positiv innvirkning på kondisjonen. Med andre ord: Man har mulighet til å trene ganske allsidig, – både styrke og kondisjon.

Foruten de organiserte avdelingsvise treningstidene, har bedriftsidrettslaget/bedriften gitt anledning til å ta med familien hver dag etter kl. 19.00, samt i helgene. Dette bør medvirke til et godt sosialt miljø, noe som er en viktig stimulans i treningen. Øystein Lie har engasjert seg mye i trimrommet og er en dyktig instruktør. Hvis noen skulle være usikre på bruken av apparatene kan man lese i instruksjonsbeskrivelsene som ligger herne- de eller ta kontakt med Øystein eller meg.

Jeg vil tilslutt oppfordre mange flere Hunsfos og Wallboard-ansatte til å benytte seg av dette gratistilbudet vi har her på Hunsfos. Alle undersøkelser og erfaringer viser at fysisk aktivitet gir økt helse og trivsel.

Bernt Usterud

HUNSFOS INTERESSE- KONTOR

I år kan du gjøre julehandelen i vår egen butikk. Hunsfos Interessekontor åpner butikk i kjelleren under Tømmerkontoret i «det gule hus».

Vi vil forsøke å få et godt utvalg av varer og du vil også få flere gode tilbud.

Har du tips om varer vi bør selge så ta kontakt med undertegnede.

Åpningstidene blir oppslått i fabrikk. Første åpningsdag blir det trekning på 1 sett PWG regntøy til en av de besøkende.

Med hilsen
Axel H. Ståhl

PS! Dersom du enda ikke har kjøpt Hunsfos Interessekontors medlemskort – kan du få kjøpt dette i Hunsfos-vakta. Det koster kr. 10,-.

Om julen – og andre ting

Vi har vært i kontakt med en del ansatte og stilt følgende spørsmål:

1. Hva likte du best, eller setter du mest pris på i forbindelse med julen?

Merethe Limm Sjøberg

1. Familiesammenkomster, fri.
2. Nei.
3. Fjerne ALLE frynsegoder.
4. En god triller-bok.
5. En sjekk på 1 million kroner.

2. Er det juletradisjoner du ikke kunne tenke å forandre?

3. Hva ville du gjennomføre hvis du var diktator på HF for en dag?

Tom-Egil Seljås

1. Julecupen i volleyball på Hisøya.
2. Jeg vil ikke forandre på noe.
3. Selge Norsk Wallboard.
4. Bøker, stereoanlegg m/platesamling. TV m/20–30 kanaler. Burde være godt dekket da.
5. Tar imot alt med takk.

4. Dersom du skulle tilbringe en tid helt alene, hva ville du da ta med som tidsfordriv?

5. Kan du nevne en ting som du håper vil ligge i en av dine julepakker?

Roald Olsen

1. Akevitten.
2. Akevitten.
3. Akevitt i julepakka.
4. Akevitt.
5. Akevitt.

Karin Hodne

1. Roen og maten.
2. Nei.
3. Oppheve røykeforbudet i kantina.
4. Ei god bok.
5. Regntøy.

Inge Bemjaminsen

1. All den gode maten.
2. Jeg synes det er artig å få pakker, spesielt julaften.
3. Få arbeiderne til å tenke mere på miljøvern, spesielt utslipp i naturen.

Gunnar Spjote

1. Pinnekjøtt, det er godt det! Snadder!
2. Nei.
3. Å det var så mye.
4. Kjerringa.
5. Skindress.

Nils Juklerød

1. Familien samla, god mat (ribbe), snø julaften.
2. Pakke til barna, julemiddag.
3. Få vekk alt vrakpapir, spesielt rundt avd. 9.
4. Amatørradio.
5. Nytt måleinstrument.

John Dale

1. Være sammen med storfamilien.
2. Er glad i sangmøter i Vennesla-hallen.
3. Diktatorens tid er forbi.
4. 100 ulike bøker.
5. Se foregående spørsmål.

Arnt-Johan Møller

1. Hyggelig samvær med familien. God mat og drikke.
2. Ikke noe spesielt å forandre på.
3. Ikke noe spesielt å forandre på så kort tid.
4. En god bok.
5. Verktøysett.

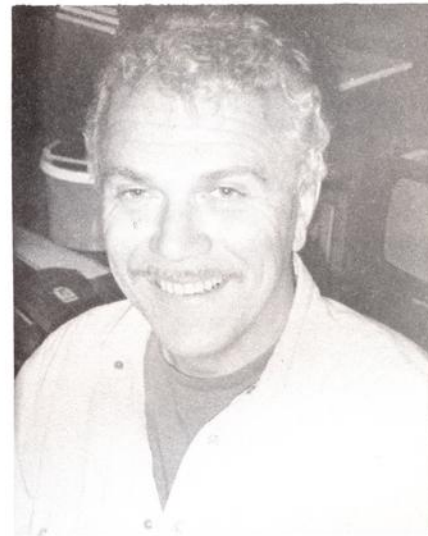
Ole-Bjørn Aabel

1. At vi har stans ved fabrikken og kan tilbringe julen sammen med familien.
2. Juleribba kl. 17.00 på julaften.
3. Sende ledelsen i produksjonslokalene for å sette seg inn i de problemene vi har ved produksjonen.
4. Lesestoff og fiskestang.
5. Nye ragsokker.

Gustav Moy

1. Familiesammenkomst og julemiddag, samt gleden ved å se barna åpne pakkene.
2. Juletre og gave til barna.
3. Se noen funksjonærer svette.
4. TV med Scan-sport kanal.
5. Elektrisk drill.

Axel H. Ståhl

1. Maten og samvær med min koselige familie. Dessverre må kvelden deles med Hunsfos i år.
2. Julemenyen må ikke forandres. Pinnekjøtt og surkål er tradisjon hos oss.
3. Da ville jeg sørge for å fortsette som diktator og så kunne forandringene komme.
4. Fiskestanga og børsa.
5. Etterbarberingsvann (Tabac) og gjerne en sjekk på noen titusen.

Tor Dalsøren

1. God mat, fridager – og selvfølgelig pakkene.
2. Julemiddagen og pakkene sammen med familien.
3. Fleksitid.
4. Strikketøy, bilde av kona, og en flaske «Gammel danske».
5. Skjorte.

Dag Nesland

1. Helligdagsfreden og den gode maten.
2. Den deilige middagen på julaften.
3. Det tør jeg ikke skrive her.
4. Noe godt lesestoff å kose seg med.
5. En ny treningsdress så man kan bli kvitt sideflesket etter jul.

Jarle Lie

1. Den gode maten og den fine stemninga.
2. Ja.
3. La folk få jobbe der de trives best, det er viktig.
4. Fotballen.
5. Bare det er mye så er det greit for meg.

«La det swinge la det rock'n roll»

Hunfosfolk på swing-trim-kurs

Evakueringsøvelse på Hunsfos

27/10 -89 kl. 11.30

278 personer ble i løpet av forholdsvis kort tid evakuert fra sine respektive arbeidsplasser.

Industrivernet på Hunsfos arrangerte i samarbeid med brannvesen, lensmann og hjelpekorps i Vennesla en vellykket øvelse. Vellykket i så henseende at vi lærte noe av den. Det er derfor vi holder øvelser.

Noe av det aller viktigste var å lære den enkelte ansatte at det er mange ting å tenke på under en rømning. Vi slapp ut noe SO₂ også slik at endel fikk prøvd gassmaskene. Det viste ty-

delig hvor viktig det er å ha gassmaske for hånden og ikke minst kunne bruke den. Videre håper vi at det gikk klart fram at det er svært viktig at man blir registrert ute på samle plass. Slik at ingen skal behøve å lete inne i den enkelte avdeling etter DEG som allerede er ute. Alle berørte av de ansatte viste en positiv vilje til at øvelsen skulle gå realistisk og bra.

Aksjonsgruppen (ca. 60 personer) hadde grupperinger ute i alle de evakuerte områdene. Områdene ble gjennomtråket av mannskaper i fullt press-

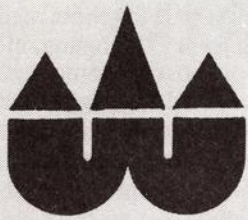
luftutstyr. 3 «skadde» ble funnet. Gruppene gjorde en meget bra innsats. Samarbeidet med lensmann, brannvesen og hjelpekorps fungerte bra og er veldig viktig i en virkelig hendelse.

En samstemming reaksjon fra de ansatte er at dette må vi gjøre oftere. Sist gang var nemlig i slutten av 60-tallet. Før neste evakueringsøvelse får vi prøve å fylle de hullene som vi fant denne gangen. På den måten står vi bedre rustet hvis det noen gang blir alvor.

Einar Solli

NORSK WALLBOARD'S SIDER

MARTIN MOSVOLD GAV STARTSKUDDET

Hvem var Martin Mosvold? Hvem var mannen som gav startskuddet til Norsk Wallboard? For 15 år siden tegnet sjefsredaktør Johs. Seland i Fædrelandsvennen dette bildet av Mosvold under Norsk Wallboards 25 års fest i Venneslahallen.

Snekkerlærlingen som opplevde eventyret midt i hverdagen:

Han var bondesønn fra Lista. Faren, Johannes Mosvold var en dyktig plogmann, og han la vinn på at sønnen skulle lære seg pløyingskunst til gangs. Da gjaldt det fremfor alt å se riktig. Det hendte en dag da unggutten Martin gikk bak ploegen og forsøkte «å få det til». Han festet blikket ved plogspissen. Da hørte han farens rolige stemme: Nei, nei, Martin. Du må ta sikte på målet. Ordene meislet seg inn i sønnens hjerte. Det ble en av hans leverepl: Løft ditt hode og ta sikte på målet.

Han gjorde det – både under de betydningfulle amerikaårene 1894 – 1909, og da han gjorde det dristige spranget fra trappesnekker til skipsreder.

Som så mange andre norske redere ble han slått ut under krisen i 1923. Men da han året etter begynte landhandel på Vikeland i Vennesla viste han en annen og like viktig side av sitt talent, nemlig fleksibilitet.

Han lærte å bli glad i venndølene. Fattig og ribbet kom jeg dit, sa Martin Mosvold. Men jeg ble mottatt som et medmenneske og en venn. Vurderingsmålet var ikke pengene, men de personlige egenskaper. Fra disse årene bærer jeg alltid noe av Vennesla i mitt hjerte. At jeg gav en hjelpende hånd ved starten av Wallboardfabrikken

hadde forsåvidt også noe med tilbakebetaling av taknemlighetsgjeld å gjøre.

Evnene til fleksibilitet og til å ta sikte på målet, må hos Martin Mosvold sees i nær sammenheng med en tredje egenskap – eksperimentgleden. Han begynte i 1927 med damptankere, og fikk etterhvert fire av dem. Så gikk han et skritt videre. I 1935 fikk han sin første dieseltanker.

Martin Mosvold så muligheter og utveier hvor ingen andre anet dem. Og i de psykologiske øyeblikk likte han de dristigste utspill. Med et lunt smil og rolige nerver seilte han da ut på åpent hav og lot stormen suse i riggen. Hjulpet av sitt feltherreblikk – strategens blikk – stevnet han mot sin stjerne. En snekkerlærling som opplevde eventyret midt i hverdagen, som selv skapte det. En mann av folket, jevn og liketil. Med en ro i sinnet, men med drømmen i sitt hjerte og med barndommens tre absolutter: Nøysomhet, arbeidsomhet og gudsfrykt som en ledestjerne på reisen gjennom livet.

Det var dette eiendommelige menneske, denne store personlighet, denne hjelpsomme venn, denne muntre humorist og eminente forretningsmann hvis avgjørende JA i sin tid gav startskuddet for Norsk Wallboard.

Eksperimentatoren var også økonom og humorist. Det hendte en gang at Nicolay Echow sendte ham en sakførerregning på 200,- kr. Mosvold spurte om beløpet kunne halveres, juristoppdraget gjaldt nemlig ikke skipsrederen personlig, men av hans slektninger. Echow lot falle et ord om at Mosvold var en mann som kjøpte tankbåter like ofte som han – Echow – kjøpte bukseseler. Hvorpå

Mosvold sendte en sjekk på 200 kroner og et lite brev: Men det vil jeg si Dem, kjære Echow, at hvis de hadde like stor gjeld på dere bukseseler som jeg har på mine tankskip, da tror jeg De vil gå i stadig angst for å miste buksene.

Religion, regning og skrivning var i Mosvolds øyne de viktigste av alle skolefag. Og dette forteller noe vesentlig om han som menneske og personlighet. Han gav selv begrunnelsen for sitt standpunkt: Religion fordi skolens sentrale oppgave er å lære barna moralske grunnsetninger og respekt for det hellige. Hoderegning for å trene opp vår hjerne. De moderne regnemaskinene som i dag finnes på alle kontorer, er kanskje bra nok til sitt bruk. Men jeg kan sitte å gjøre disse regnestykkene like fort i hodet. I vår tid gjør folk altfor lite bruk av sitt hode, derfor denne påfallende respekt på eksakt tenking, derfor regjeringens sviktende prognoser og mangelfulle budsjettering. Og når det gjelder skrivning, er det bare en måte å skrive godt, nemlig å skrive klart.

Damehåndball Vige/Wall høsten -89

Vi er nå ca. kommet halvveis i sesongen, og etter opprykk fra 3. til 2. divisjon er vi fornøyd, tross endel tap.

Første kampen var mot Reber Schindler i Venneslahallen som endte med tap. Vi lå godt an i 1. omgang, men så tok de oss på kondisjonen i 2. omgang.

Likedan gikk det med andre kampen som var mot Falconbridge.

Men tredje kampen som var mot Elkem var «nervepirrende», det var jevnt hele tiden, men så vant vi med 1 mål mot slutten. Noe som var oppløftende, for vi begynte å lure på om det kom til å barke helt feil med oss.

Den neste kampen vi spilte var mot Peter Løvås, og det var i Gimlehallen. Vi hadde hørt visse rykter om at de var flinke, og det fikk vi erfare. Det endte med tap.

Men så var neste kamp i Venneslahallen igjen, og det viste seg å hjelpe litt. Det var mot V-A Sentralsykehus II, og da vant vi med 2 mål over dem.

Og den siste kampen til nå som var mot Credit-Service endte med tap. Vi lå veldig jevnt i 1. omgang, men så raste de forbi oss i 2. omgang. Men vi trøstet oss med at de ligger helt på toppen i 2. divisjon, noe vi er et stykke fra. Men heldigvis er det hele bare for moro. Så det viktigste er ikke å vinne, men å delta.

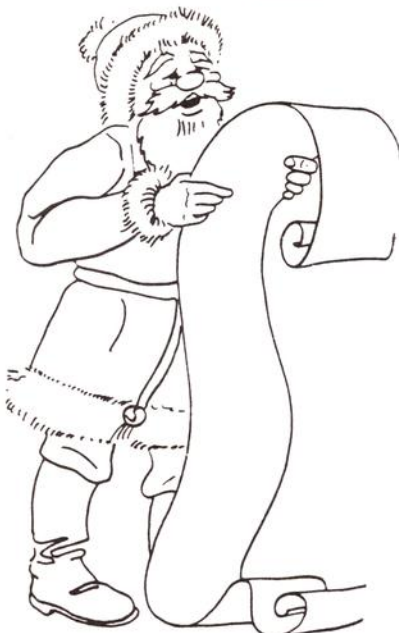
Ellers kan vi nevne at hvis alle er der, har vi lag + innbyttere. Men det er ikke noe i veien for at andre også kan begynne hvis de ønsker, og har noe forbindelse til Norsk Wallboard A/S eller Vigeland Bruk.

Resultat over kampene til nå:

Dato	Kamper i serien 1989-90	Kl.	Hall	Resultat
21.8.	Reber Schindler - Vige/Wall	21.20	V.H.	8-2
4.9.	Falconbridge - Vige/Wall	20.00	V.H.	9-6
25.9.	Elkem - Vige/Wall (arr.)	20.00	V.H.	7-8
2.10.	Vige/Wall - Peter Løvås	18.20	GI	3-7
16.10.	V-A Sentralsykehus II - Vige/Wall	20.40	V.H.	5-7
30.10.	Credit-Service - Vige/Wall	20.00	V.H.	11-7

Hilsen Bjørg-Marit Viste
Oppmann

Nytt fra personalkontoret

Nytt fra personalkontoret fra 31.08. til 31.11. 1989

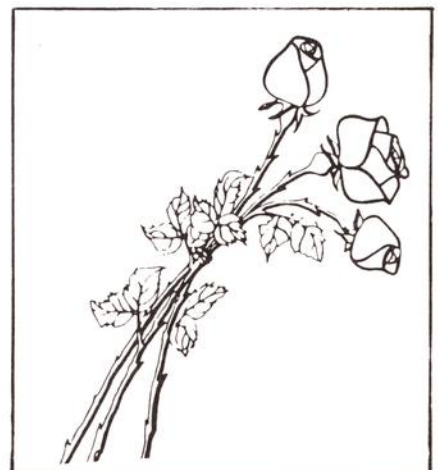
Ingen nyansettelser

Sluttet:

Kristian Hansen, uføretrygdet 31.08.89, Per Egil Andreassen 31.10.89, Bjørn Lindekleiv, pensjonert 31.10.89, Olav Klepp, uføretrygdet 21.11.89, Harald Granås 30.11.89.

Vi gratulerer:

Arild Telstø 24.12.89 - 50 år

Hva er julen uten Jesus?

Den er igjen kommet for å bringe oss en minnelse om Ham som kom, kom til vår jord hin julenatt.

Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss, og vi så Hans herlighet. – En herlighet som Han har fra sin far, full av nåde og sannhet. Og der var ikke rom for dem på herberget, – leser vi . . . så Maria og Josef måtte ta til takke med en stall til husrom.

Der ble vår frelser født.

Jesus Kristus – Guds sønn – kongenes konge – herrenes herre – fredsfyrstenes venn. Englene kom med bud om dette, til noen hyrder som holdt nattevakt over sin hjord, og budskapet lød: «Eder er i dag en frelser født, som Kristus, Herren i Davids stad.»

De bar også fram budskapet om

fred på jorden, og fra en himmelsk hærske lød det: «Fred på jorden i mennesker hans velbehag». Jesus kom til vår arme jord for å bringe frelse til et fortapt folk. For å løse de bundne, og for å sette den plagede sjel i frihet. Selveste Himmels Sønn steg ned på jorden for å reise opp igjen det som var falt. Han kom med fred, Han etterlot seg fred. Han ble lagt i en krybbe. Han fikk ikke et fødested som var lik andres. Til dødsleie gav de Ham et kors hvor de spikret Ham fast. De spottet Ham, de spyttet på Ham. De lo av Ham og ropte: «Er du Guds sønn, da stig ned av korset». Men Jesus led tålmodig korset, uten å akte vanæren.

Det var fred Han kom for å bringe.

Fred for dem som var langt borte, og for dem som var nær ved. For å føre tilbake til Gud det som var hans.

Han er vår fred. Han er vårt håp. Han tok alt på seg, våre overtredelser og synder bar Han opp på korset. Det var for min og din skyld Han led. Han glemte seg selv midt i døden, Han vandret den tornefulle vei. Han så kun på menneskenøden, det var allting for meg.

Hva er julen uten Jesus? Venner, jeg spør. Han er veien, sannheten og livet. La oss opphøye Hans navn. La oss i denne jul og for fremtiden istemme med sangeren: «Han er frelser min, Han er frelser min».

Pensjonist

JULEN ER GAMMEL

Den har fått sitt innhold gjennom den fødsel som fant sted i en stall i byen Betlehem i en fjern oldtid. Denne barnefødselen for så lenge siden er det som svært mange av jordens milliarder mennesker siden har minnes fremfor alt. De flest av oss holder vel, omvendt eller ikke, denne fødselen og mye av det som skjedde i forbindelse med denne, så viktig at det gir full mening til den fest ved vintersolverv, den minnefest som feires såvel i hjemmene som i kirken.

Våre foreldre har feiret julen år etter år, århundrer gjennom. Mange av våre forfedres skikker har vi beholdt, andre er kanskje mer eller mindre gått i glemmeboken, mens atter andre har vært undergitt forandringer. Når vi nå på nytt gjør istand til julen og på ny feirer denne, knyttes båndene til slektene før oss. Julen er derfor noe mer enn minnet om feiringen av en fødsel,

det er en arv våre forfedre har gitt oss. En skikk som det står opp til oss å bruke og bringe videre. En arv som vi bør forvalte med troskap, ikke bare av hensyn til fortiden, men kanskje vel så mye av hensyn til fremtiden.

Julen er gammel

I vår barndom var den årets høydepunkt, som vi så fram til med de aller største, nærmest ubegrensede forventninger. Hvem tør vel benekte at han eller hun opplevet julen nesten som et stykke himmelrike på jorden. Med årene blir så mange ting annerledes, men likevel, det som engang var lever fortsatt i oss, er noe av oss selv. Vi ser det kanskje ikke, innrømmer det kanskje heller ikke, men det er der. Akkurat som barndomshjemmet og mor og far. Vi glemmer det vel egentlig

ikke.

Men julen er også ny

Hvert år kommer den. Hver jul har sin egenart, sin egen stemning. Julen klarer alltid å sprengre inn noe av den varme som bare julen kan gi. Egentlig vokser vi vel aldri fra selve julebudskapet. Mye skifter, men det som ikke forandrer seg er vel det vi trenger – julebudskapet.

Julen er ny også fordi nye slekter vokser frem, slekter for livet vil komme til å arte seg anderledes enn for de eksisterende. Men selv om de må finne andre og nye veier, vil nok også julebudskapet lyde for dem, skape julehøytidelighet i hjemmene.

Julehøytideligheten har satt spor etter seg fra den fjerne fortid, og vil utvilsomt også gjøre det i en ukjent fremtid.

God jul!

Stor øvelse på Wallboarden

Onsdag 1. november ble det arrangert en større redningsøvelse ved Wallboarden. Øvelsen kom i stand etter forespørsel fra brannsjef Bruffjell i Vennesla Kommune. Bruffjell ville teste hvordan varslingen og kommunikasjonen foregikk ved en større redningsaksjon. Det ble spesielt lagt vekt på alarmering, samarbeid, ledelse på skadested og en total koordinering av alle mannskaper. Industrivernet ville drille de ulike deler av industrivernet, samt teste varslingsprosedyrene på kveldstid. Det var viktig for ledelsen å få en test på hvordan de faste mannskaper rykker ut, samt å se hvordan frammøte var. Samarbeidet mellom bedriftens folk, politiet og brannvesenet er viktig, det ble satt på prøve under øvelsen. Industrivernets ledelse/ledere skulle drilles og testes under øvelsen.

Det nye lagerbygget på fabrikken var overtent av flammer, personer var blitt igjen inne i lagerbygget, samtidig hadde en bil kollidert med jernbansektoren. I denne bilen satt en person helt fastklemt. Under øvelsen oppsto det gasslekkasje fra propantanken og det oppsto brann. Alarmen gikk til vaktentralen som kalte ut brannvesen, ambulanse og politi. Samtidig ble industrivernets medlemmer på fabrikken innkalt for å ta sin tørn.

Øvelsen foregikk på kvelden og i stummende mørke. Det begynte å regne ganske tett under øvelsen slik at det foregikk under vanskelige forhold.

Hvordan ble resultatet av øvelsen? Alle var stort sett fornøyd med gjennomføringen av øvelsen. Det ble avdekket en del mangler som det må ret-

tes på. Sambandet på et skadested er alltid et vanskelig punkt. Her var det mangel på utstyr som var hovedårsaken. Når en ikke har tilstrekkelig med sambandsutstyr er det vanskelig å få et fullgodt samband. Samarbeidet mellom de ulike redningsinstanser gikk noenlunde bra, enkelte problemer var tilstede. Industrivernets ledelse fungerte bra, varslingen av mannskapene gikk greit og frammøte fra industrivernet var meget bra. De av industrivernets medlemmer som var på jobb da alarmen gikk ykket straks ut på ulykkesplassen.

Brannsjefen var veldig fornøyd med hvordan øvelsen var lagt opp og

hvordan den ble gjennomført. Under hele øvelsen måtte brannmannskapene hele tiden improvisere for å takle nye situasjoner som oppsto. Alt var ikke lagt klart opp på forhånd, brannmannskapene visste ikke hva de gikk til. Samtidig fikk brannmannskapene en skikkelig gjennomgang av bruk og trening i utstyret i redningsbilen. Trening på utstyret i redningsbilen er veldig viktig og her fikk brannmannskapene virkelig prøvd utstyret for å få løs personen som satt fastklemt i bilen.

Øvelsen ble gjennomgått over en kopp kaffe og noe å bite i i spisesalen. Her kom fram både ros og ris, men stort sett var alle fornøyd.

Fabrikkens gang . . .

Produksjon ved utgangen av oktober:

Standard vegg/takplater	6.234 tonn	ca. 717.000 m ²
Malte plater (tak- og veggplater)	12.547 tonn	ca. 1.443.000 m ²
Gulvplater	1.418 tonn	216.000 m ²
2-6 mm plater	10.745 tonn	3.288.000 m ²
SUM	30.694 tonn	5.664.000 m ²

Dette betyr at vi har «tatt igjen» noen tonn i forhold til budsjett siden forrige nummer av Hunsfos-posten.

Vi ligger nå ca. 13% lavere enn budsjett, men hovedårsaken til dette er de gjennomførte permisjonsukene.

I tillegg til de 4 ukene permisjon i første halvår ble det gjennomført permisjon i uke 33. På tross av dette har

vi så langt i høst kunnet glede oss over en god utvikling av produksjonen. Fra endel problemer med høy stopp-% i august, gikk det både i september og oktober svært bra. Stopptiden er på linje 2 godt over budsjettnivå. Det er imidlertid en høy andel pålagt stopp som har sammenheng med dagens markedssituasjon.

Dersom en skal våge seg på et anslag for inneværende års produksjonsvolum så vil det ligge rundt 38.000 tonn totalt. Det ansees å være bra, men er det laveste produksjonsvolum vi har hatt siden 1975. Det var også et år med produksjonsbegrensninger.

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR – med stor byggeaktivitet.

EN VETERAN TAKKER FOR SEG

I slutten av oktober avsluttet Bjørn Lindekleiv sitt yrkesaktive liv ved Norsk Wallboard. Etter å ha vært ansatt ved Wallboarden i drøyt tredve år, går han nå over i pensjonistenes rekke. Bjørn er en ekte og innfødd vennedøl, som trasket sine barnesko på Lindekleiv. Som mange andre av de som vokste opp i tredveårene ble det å begynne i arbeid så fort skolegangen var avsluttet. Vi spør Bjørn om hvor han arbeidet før han begynte på Wallboarden?

- I likhet med mange andre begynte jeg som visergutt i byen. Jeg begynte hos en frukthandler i Markensgt. - en butikk som nå er nedlagt. Senere da jeg fikk sertifikat fikk jeg sjåførjobb hos Sørensens Visergutt-kontor. Her ble det mange tunge løft. En gang kjørte jeg et flyttelass til Oslo, flyttelasset skulle opp i niende etasje og samtidig skulle jeg ha med meg det som sto i niende etasje tilbake til byen. Helt alene og uten hjelp måtte jeg bære alt opp og ned, det var et umenneskelig slit. Før jeg begynte på Wallboarden var jeg ansatt som sjåfør på NKL.

- Du begynte på Wallboarden i 1959, kan du fortelle litt om ditt arbeid, trivselen og miljøet i fabrikken?

- Jeg har i samtlige tredve år vært ansatt i produksjonen og er opplært de fleste steder. Sertifikat som fyrbøter har jeg hatt i flere år, men jeg har vært mesteparten av tiden ved presse. De siste årene har jeg vært formann på et av skiftene i produksjonsavdelingen. Trivselen ved mitt arbeid

har alltid vært god, jeg har alltid syntes det har vært godt å komme ned på fabrikken. Det kan henseile på det gode og egenartet miljø som har vært på skiftet. Skiftet har alltid vært en sammensveiset og grei gjeng å jobbe sammen med.

- Bjørn har gjennom flere år vært aktiv i fagforeningen, fortell litt om dine oppgaver i fagforeningen?

- For oss som fikk se all arbeidsledighet og elendighet i tredveårene, var det helt naturlig at vi gikk aktivt inn i fagforeningen. I flere år var jeg tillitsmann i fabrikken, jeg deltok aktivt i forhandlinger og andre ting som opptok oss. Jeg var valgt medlem i Dagbladet Sørlandets representantskap gjennom flere år, og jeg må innrømme at det er en skam for arbeiderbevegelsen på Sørlandet at vi ikke klarte å redde avisen vår, den er det mange som savner.

- Vi hører stadig om pensjonister som har problemer med å få tiden til å gå, de er ikke forberedt på sin pensjonisttilværelse. Hva skal du bruke

tiden til nå?

- Først og fremst må jeg si at så lenge jeg er såpass sprek som jeg er, vil det ikke bli problemer med å få tiden til å gå. Jeg har to harehunder som har krav på mosjon, jeg har en stor hage hvor det dyrkes frukt og grønnsaker. Jakt og fiske kommer til å ta mye av tiden, jakter både på elg, rådyr og hare. Fisking er en fornøylig opplevelse, å sitte ved et vann og registrere at vannet lever, det er en stor opplevelse. En annen ting som jeg vil ofre mye tid på er alle mine barnebarn. Jeg vil leke med dem, snakke med dem, lytte til dem og hjelpe dem så godt jeg kan. Det er veldig viktig at en opprettholder kontakten med den oppvoksende slekt, samtidig som det er en veldig fin opplevelse.

- Vi vil med dette takke Bjørn for intervjuet, takke han for det gode samarbeid vi har hatt og vi vil ønske han og kona til lykke med pensjonisttilværelsen.

TOST

JULESPØRSMÅL

Vi tok oss en runde rundt i fabrikken og stilte følgende «JULE»spørsmål:

1. Hva slags middag skal du spise på julekvelden?
2. Hva ønsker du deg til jul?

BJØRN EGIL HAUGLAND
(Tillitsmann på lageret)

1. Ribbe
2. Snille barn

MARDON AAS
(Produksjonen)

1. Ribbe
2. Harde pakker

SIGURD EIKELAND
(Arb.leder)

1. Torsk m/tilbehør
2. Tar det jeg får

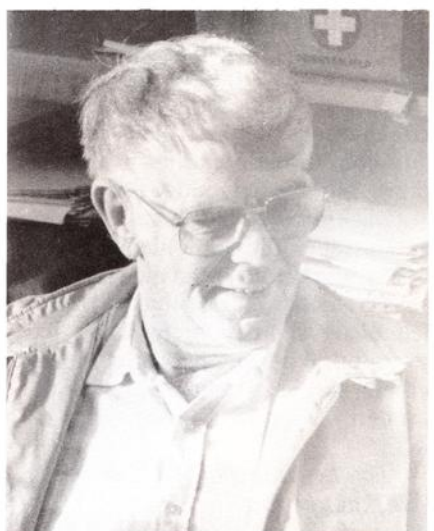
ARNE HONNEMYR
(Dreier)

1. Ribbe
2. Myke pakker

ELLINOR MIKALSEN
(Salgssekretær)

1. Ribbe og medisterkaker + moltekrem til dessert
2. Gull

OLAV RANESTAD
(Avd.sjef)

1. Ribbe m/surkål og en god rødvin
2. Ikke noe spesielt, tar det jeg får med glede

OLAV MITANDER

(B-gjengen)

1. Steik
2. Boken «Maktkamp» av Reiulf Steen

REIDAR JOREID

(Truckkjører)

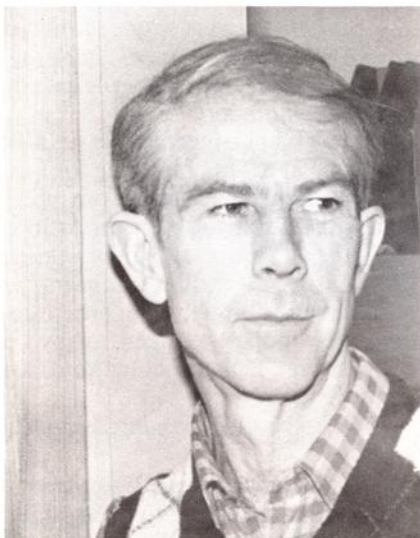
1. Mammars ribbe
2. Ei god harebikkje

AGNES NESSESTRAND

(Oppføysinga)

1. Ribbe
2. Ikke noe spesielt

ARILD TELSTØ

(konstruktør/teknisk tegner)

1. Fåreribbe
2. Vet ikke

MOSSA HOLBERG

(Avd.leder)

1. Ribbe m/tilbehør + riskrem m/mandel
2. Hvit jul og hele familien samlet

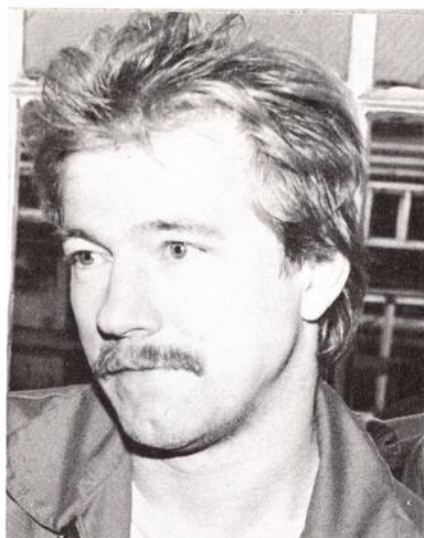

GUNLEIK TVEIT

(Mekaniker)

1. Ribbe kjøpt i Danmark
2. Elektroværktøy

STEINAR FREDRIKSEN
(Mekaniker, hovedvernombud)

1. Kalkun
2. Vannseeng

ELIN WILHELMSEN
(Kontorass.)

1. Steik og tomten
2. Mer spenst (håndball) + masse snø.

OTTO STEINSLAND
(Elektriker)

1. Ribbe
2. 1 kartong kaffe til å ha på hybelen.

DAGFINN LUND PÅ LO-KONGRESSSEN

I tidsrommet fra 22. – 27. oktober var Dagfinn Lund delegat på LO-kongressen. Som representant fra Fellesforbundet i Vest-Agder var Lund den eneste representant fra Vennesla. Det var han som skulle ivareta industribygda Vennesla's interesser på kongressen.

– Lund er en erfaren og dyktig foreningsmann som det blir lyttet til i ulike fora, men Lund vil du fortelle litt om kongressen.

– I alt 315 delegater blir valgt til å representere på kongressen, i tillegg til disse er det mange innbudte gjester tilstede. Det er andre gang jeg deltar på LO-kongress, sist gang i 85 var jeg valgt som fylkesrepresentant og ikke fra noe forbund. Kongressen er et veldig stort apparat, det er mye som skjer på en gang. Veldig imponerende å se hvor greit allting flyter, spesielt når det gjelder gjennomgåelse av innsendte forslag og alle avstemninger som blir foretatt.

– En hører mange ganger om at fagbevegelsen blir overkjørt av ledelsen i LO, har du inntrykk av dette etter at du har deltatt på LO-kongressen?

– Jeg vil ikke si at dette er tilfelle. I flere saker som var oppe på kongressen ble innstillingen fra sekretariatet nedstemt av delegatene. Det må tungtveiende argumenter til for å få endret innstillingen fra sekretariatet, men det går. Vi gikk gjennom hele LO's handlingsprogram for perioden. I den forbindelse var det oppe til behand-

ling over 1000 forslag. All debattering var veldig effektivt lagt opp, en mister ikke tråden i det selv om over 1000 forslag ble behandlet. Kongressen behandlet også forslag til revisjon av Hovedavtalen, LO' organisasjon, en del bevilgninger ble også foretatt slik som den til A-pressen.

– En LO-kongress varer over en hel uke, hvordan arter dette seg?

– Det blir å sitte i møter hele dagen, diskutere og behandle saker. En avslutter gjerne ved seks-tiden om kvelden og da kan det bli prating og diskusjoner. Under hver kongress blir det arrangert en kongressfest for alle deltakerne. De enkelte forbund har samlinger for sine delegater om kveldene.

– En hører mye i radio, TV om maktkampen som foregikk mellom kandidatene til lederstillingen i LO, hvordan opplevde du denne situasjonen?

– Jeg føler at vi måtte gå til pressen for å lese om denne maktkampen. Vi opplevde den ikke slik som media fremstilte den, mediene dramatiserte denne situasjonen til det ytterste. Heldigvis ble valget av leder framstyndet i tid og etter dette ble alt mye ryddigere og roligere. Mye av dramatikken som lå i luften var forsvunnet i og med at Yngve Hågensen ble valgt til leder. En ting som imponerte meg under kongressen var den store frammarsjen av kvinner, både i debatter og under kongressen generelt så imponerte kvinnene meg. At de er dyktige er hevet over

enhver tvil, og det er ikke negativt at vi har fått en kvinnelig nestleder.

– En LO-kongress fatter i løpet av en uke veldig mange vedtak, både faglige og politiske. Kan du nevne enkelte vedtak som ble fattet.

– Det er blant annet fattet et politisk vedtak på at det må bli mulig for norske myndigheter å sjekke om utenlandske skip som anløper norske havner fører atomvåpen. Andre viktige vedtak er LO' Handlingsprogram for neste periode, uttalelse om arbeidsledigheten, boligbyggingen, gebyr i bankvesenet, pensjonsalder samt den femte ferieuke.

– Helt avslutningsvis, har du noe du vil tilføye?

– Under avslutninger av kongressen blir det holdt takketaler fra forskjellige innbudte gjester. For de norske gjestene var det tidligere LO-formann Tor Aspengren som holdt takketalen. Aspengren kom med en flengende kritikk av LO-ledelsens håndtering av arbeidsledigheten, han syntes ledelsen hadde vært tause, redde for å kritisere regjeringen. Han kom også med sterk kritikk angående innføring av lønnsloven, spesielt på at garantiene var for dårlige. Dette kom fram i sommer da en så hvordan bedriftsledere hadde klart å få seg lønnstillegg. Mange følte at Aspengren sa det som alle delegatene satt og tenkte og følte. Med dette beviste Aspengren at han fortsatt følger med i hva som skjer i fagbevegelsen. tost

Jul på en østlandsgård i gamle dager

Når husmødrene i våre dager bærer seg ille over alt maset før jul vet de neppe hva de snakker om. Nei, la oss se litt på juleforberedelsene og – feiringen på en østlandsgård for omkring 100 år siden.

Forberedelsene begynte alt i november. Syltebaljer, trau, butter og bryggekar måtte ettersees og repareres, skures og briskes til slaktingen. Slaktesjauen varte i flere dager. Og de passet alltid på å slakte ved nymåne, da ble kjøttet drøyere. Vi kan gjerne le av slik overtro i dag, men overtroen bygget nok helst på den erfaring at mildværet gjerne kom «ne'a måne» og da ble kjøttet lett skjemt. Klokka 5 var slakteren på pletten. Da måtte skåldvannet være varmt og slakterdrammen parat. Det var vel ikke mange som var så smarte som han Prøysen synger om; han kokte «skøillvannet» dagen før så han kunne varme det opp når slakteren kom. På en større gård ble det gjerne slaktet ei ku, et halvt dusin sauer og like mange griser. Det skulle helst vare året ut, og alt ble saltet eller speket. Og våre dagers stjernegriser ville neppe blitt særlig populære i den tid. For grisen skulle være så feit som mulig. For hvert ferdigslaktet dyr ble slakteren skjenket en dram og en kan jo tenke seg hvordan den arme slakteren ble når han hadde drevet på fra fem om morgenen til åtte-ni om kvelden i en fjorten dagers tid omkring på gårdene. Men det hørte med til tradisjonen.

I bryggerhus og kjøkken drev kvinnfolka og laget persesynte og pølser, rull og blodmat. Andre sveivet kjøttkverna eller rensset tarmen til pølserne.

Lysesøping hørte også med. Bomullstråder ble dyppet i smeltet talg og hengt opp side om side. Når de stivnet nok ble de dyppet på nytt. Dette gjentok seg til lysene ble passe tykke. Og det skulle mange lys til på en stor gård, særlig før parafinlampens tid. Så ble det brygget øl og mjød, og øltønner ble spunset i midten av desember, slik at ølet hadde ca. 10 dager å «modne» på.

Så tok julerengjøringen til. Gulver ble skrubbet og kanskje einerstrødd og røyksvarte tak og vegger fikk en ordentlig omgang denne ene gangen i året. Etterpå inntok håndverkerne gården. Omreisende skreddere, skomakere og salmakere gjorde sitt inntog. Vadmelbunker til klær og skinn til sko lå ferdig og ventet.

Handelskarer – kremmere – med kister og sekker fulle av kram kom til gårds og bød fram sine varer. Helst slik kvinnfolkene likte: Kjoletøyer og blomstrete sjal, kammer og speil og ringer og annen stas. Også svartmuskede italienerne som snakket gebrøket hendte det slang innom og sveivet sin lirekasse for noen småskillinger.

En dag kommer bakstekona og inn tar bryggerhuset. Her skal det bakes lomper og lefser, jønnbrød og sirupstynnkake, skrivarbrød og krumkaker og mye mer. Og på kjøkkenet driver gårdens kvinner og kjevler deig og steker hjortetak og goråd, fattigmann og smultringer og alt som hører til.

Omkring Luciadagen, 13. desember, kjørte gårdsgutten til mølla med kornet som skulle males. «Han sjøl» drar til byen og kommer hjem et par tre dager senere med ringlende dombjeller og istapper i skjegget og lasset fullt av byvarer. Deriblant en tønne brennevin som også husmenn og tjenerne skal ha sin rasjon av.

En dag får så ungene gå til skogs etter juletreet som blir satt i vedskjulet til den store dagen. Juledags morgen – juleotta – var det vedhogging og bæring. Det trengtes mye ved skulle det være nok helt til Eldbjørgsdagen (7. januar).

Ute driver husbonden med sitt. De underjordiske hadde nesten fritt spillerom i jula og derfor gjaldt det å sikre seg. Høytidelig går han omkring med tjærekosten og maler svarte kors over alle dører, over mjølkistene og selvsagt øltønna. Klokka tre settes kornneket opp, ingen skal behøve å sulte i jula. Og det var et godt tegn om fuglene straks slo seg ned i neket.

I eldhuset er det nå fyrt godt opp under bryggepanne for nå skal de bades, og alle må til pers denne ene dagen i året. Etterpå samles alle i kjøkkenet i «besteklea». Der henger kobberkjele og nypusset messing og skinner på veggene, golvet er nyskurt og einerstrødd og det dufter kongerøkelse fra kakkelovnen i stua. Og alle sitter og hviler ut etter stria, fylt av den mektige følelsen av fred og velvære som bare hører jula til. En blanding av glede, andakt og velvære. Klokka fem går alle ut på trappa og hører jula ringes inn, alt er så stille, bare kirkeklokkene høres gjennom den snødekte bygda.

Etter alle er gått inn i stuevarmen, går husmora ut i fjøs og stall med ekstrarasjon til dyra. Hun mumler noen ord i kua: «Et vel og trives vel, for nå

er det julekveld». Deretter kriter hun et kors over båsen. Nissen får sin grøtbolle på loven fordi han skal passe på fjøs og stall. Deretter tar hun en tur på bygda med noen godbiter til et par fat-tiglemmer slik skikk og bruk er.

Nå står en ting igjen: Å signe ilden. Husmora går bort til peisen og holder venstre hånd opp i passe ildshøyde mens hun sier: «Så høgt min eld, men itte høgere hell». Så kaster hun en neve mel eller brød inn i varmen. I samme øyeblikk lyder et kraftig smell utpå tunet. Det er husbonden som «skyter jula inn» med muskedunderen. Og da kan en endelig gå til bords. Julematen er risengrynsgrot, lutefisk, ribbe og pølse med surkål, sylte og rakefisk med lefse og hjemmebrygget øl. Og en dram til den feite ribba.

Da som nå passer Rudolf Nilsens ord: «Med ribbe og pølse og øl og dram de åt og de drakk for å feire ham som fødtes i armod og døde i skam».

Etter måltidet lar man bordet stå dekket med lysene tent, dette på grunn av de underjordiske som kommer inn utpå natta. Juledagsmorgen drar alle til kirken. Langs alle veier og stier dukker kjørende og gående opp. Rimfrosne hester, kate etter å ha stått i ro i stallen et par dager, galopperer foran de vakkert utskårne sledene med ulv- og bjørneskinnklede mennesker oppi. Dombjellene ringer sprødt og gnister spruter når hestekoene treffer en stein.

I kirken er det høytidelig, med alterlysene tent og presten i fargerik messehagl. Etter gudstjenesten samles alle på kirkebakken. De unge mønstrer hverandre blygt og de eldre drøfter nytt og ønsker hverandre en god jul, selv om man kanskje ikke er på talefot etter årelange gjerdetvister og kranjel om grenselinjer eller et dårlig hestebytte. I dag er det glemt.

2. dag begynner moroa. Latter og leven høres lang vei fra sleder og sluffer og kanefart i vinternatten gjerne til akkompagnement av ulvehyl i det fjerne. Kveld etter kveld holdes juleselskaper rundt i bygda. Ungdommen danser i storstua, det spilles vals og mazurka, pols og fransese, mens de eldre sitter i de tilstøtende gemakker og spiller Swiss eller Boston med et glass «pons» på bordet og merskuspipa i munnen. Andre kvelder farer julebukkene rundt om i bygda. Slik går det slag i slag til 20. dagen. Da drar ungdommen fra gård til gård med so-

Forts. s 36

Sport- Nytt Vige-Wall

TABELL (2. div.)

Bygg og farge	14	12	1	1	36-8	25
Elektrikerne	14	9	4	1	36-15	22
Brannvakta	14	8	3	3	38-13	19
Skeie	14	6	6	2	25-16	18
Shipping	14	6	3	5	29-25	15
Søgne/Repstad	14	6	3	5	27-29	15
LTS 2	14	6	2	6	35-30	14
Fædrelandsvennen	14	6	1	7	41-27	13
Fiskaa	14	6	1	7	30-30	13
Skrueteknisk	14	4	5	5	25-30	13
Wallboarden/Vig.	14	5	2	7	29-30	12
Telesport	14	5	1	8	17-32	11
Reber	14	3	2	9	12-27	8
Kasper Strømme	14	2	2	10	13-33	6
Selmer Furuholmen	14	2	2	10	21-68	6

og håper på bedre oppslutning neste år. Dette skal bare være moro.

*Alf J. Homme
Oppmann*

VIGE/WALL BEDRIFTSFOTBALL

Vi har nå avsluttet sesongen for i år og må si oss godt fornøyd med resultatet. Det startet heller noe dårlig med bare 3 poeng i vårsesongen. Men da var laget ikke til å kjenne igjen. Da fikk vi til spill som vi ikke har gjort på lenge. Største seier lød på 7-0 over Selmer Furuholmen, men seieren som varmet mest var utvilsomt 3-0 seieren over Reber. I cupen kom vi i år til 3. runde hvor vi tapte 8-0 for et meget sterkt lag fra Brannvakta, som forresten kom helt til finalen. Så alt sett under ett var det en bra sesong.

Nå som det nærmer seg vinter har vi alt startet opp innetreningen som foregår på Vennesla Videregående Skole hver tirsdag fra kl. 17.00 - 18.00. Vi er en gjeng, men det er plass til flere, så still opp.

Kontaktmenn er: Thom Gunnufsen og Odd-Arild Esperås.

Wallb/Wig - Fædrelandsvennen	3-5
Wallb/Wig - Fiskaa	1-8
Wallb/Wig - LTS II	5-2
Wallb/Wig - Skrueteknisk	0-3
Wallb/Wig - Elektrikerne	1-3
Wallb/Wig - Skeie	1-1
Wallb/Wig - Brannvakta	0-1
Wallb/Wig - Shipping	0-1
Wallb/Wig - Telesport	2-0
Wallb/Wig - Søgne/Repstad	1-1
Wallb/Wig - Kasper Strømme	4-1
Wallb/Wig - Selmer Furuholmen	7-0
Wallb/Wig - Reber	3-0
Wallb/Wig - Bygg og farge	0-4

VIGE/WALL HÅNDBALL HERRER 89/90

Håndballsesongen er nå igang for fullt. Etter 6 kamper ligger vi midt på tabellen etter følgende resultat:

VW - Falconbridge	8-9
VW - Bilbransjen	11-12
VW - Credit Service	12-12
VW - Tinghuset	12-11
VW - Sørlandsbanken	6-11
VW - Kommunen	10-8

Eneste minus i årets serie er at over halvparten av kampene er satt opp i Gimlehallen.

Forts. fra s. 35.

pelimen for å feie jula ut. Men det hender enda at noen ikke vil gi seg og feirer jul helt til Kyndelsmessedagen. Men da er det også definitivt slutt, og strikkjorta og havrelefsa venter.

Rundt i de tusener fattige stuer og husmannsbruk foregikk selvfølgelig julefeiringen på en langt annen måte, men det er en annen historie som Kipling sier.

Fotballsesongen -89 Old Boys laget

Etter opprykk til 1. divisjon etter fjorårets sesong var det med blandede følelser vi tok fatt på årets første kamper. Treningsgrunnlaget var minimalt, og det viste seg fort at dette kunne bli temmelig tøft. Vi åpnet sesongen med 2 store tap, men etter hvert gikk det bedre. Vi sluttet på en 8. plass å tabellen og 11 poeng.

I cupen gikk det bedre, der ble vi slått ut av Banken i kvartfinalen.

Årets viktigste kamp var selvfølgelig kampen mot Hunsfos. Etter at kampen først ble utsatt fordi vi ikke kunne stille lag, så var det ikke stort bedre den dagen kampen skulle spilles. Vi møtte med 6 mann og Hunsfos med 7. Kampen endte 0-0 etter at Hunsfos hadde hatt de største sjansene.

Problemet også denne sesongen har vært å skaffe nok folk til kampene, flere kamper har vi spilt uten fullt lag.

Nå ser vi bare fram mot en ny sesong

*Redaksjonen ønsker
leserne*

*God Jul
Godt Nyttår
med
tak for i år*